

Bezpečnostní manuál pro rally

Vydal Svaz rally FAS AČR v roce 2015

Úvodní ustanovení

Pro automobilový sport v České republice platí Mezinárodní sportovní řády FIA (Ročenka FIA 2015) vč. změn a doplňků publikovaných v Bulletinech FIA, Národních sportovních řádech a Standardních propozicích vytištěných a publikovaných na internetové adrese www.autoklub.cz.

Bezpečnostní manuál pro rally je přílohou výše zmíněných řádů a předpisů.

Více informací týkajících se bezpečnosti na rally včetně bezpečnostního manuálu ke stažení a jednotlivých formulářů naleznete na stránce www.autoklub.cz a na stránce www.Rally-Safety.com.

Tento Bezpečnostní manuál je druhým vydáním navazujícím na Bezpečnostní manuál z roku 2012. Vydal Svaz rally FAS AČR v roce 2015.

OBSAH:

1. Teoretická (úvahová) část

- 1.1. Potenciálně nebezpečná místa**
- 1.2. Volba rychlostních zkoušek**
- 1.3. Bezpečnostní desatero**

2. Činovníci, pořadatelé a vozy na rally - jejich úkoly a povinnosti

- 2.1. Hlavní činovníci rally**
- 2.2. Hlavní činovníci RZ**
- 2.3. Pořadatelé**
- 2.4. Radiobody**
- 2.5. Rozhodčí faktů**
- 2.6. Všeobecné pokyny pro organizační, bezpečnostní a kontrolní vozidla**
- 2.7. Pokyny pro organizační, bezpečnostní a kontrolní vozidla**
- 2.8. Sanitní a záchranné vozy ASR**
- 2.9. Předjezdecké vozy (000, 00, 0)**
- 2.10. Bezpečnostní helikoptéra s možností mluvit k divákům**

3. Bezpečnostní materiály

- 3.1. Bezpečnostní plán (Safety plan)**
- 3.2. Organizační a provozní řád RZ**
- 3.3. Program rally**

4. Kontrolní body (pokyny k ČK, Start, Cíl, KP, ...)

5. Ostatní

- 5.1. Systém školení**
- 5.2. Seznamovací jízdy**
- 5.3. Informace pro místní obyvatele**
- 5.4. Bezpečnostní telefony**
- 5.5. Bezpečnostní film a smyčka pro info vůz**
- 5.6. Schvalování trati AJR**
- 5.7 Oficiální internetové stránky pořadatele**
- 5.8 Dispečink**
- 5.9 GPS monitorovací systém**

Příloha: Zabezpečení RZ (systém páskování)

1. TEORETICKÁ (ÚVAHOVÁ) ČÁST

1.1. MOŽNÁ NEBEZPEČNÁ MÍSTA NA TRATI RZ

Horizonty a skoky jsou velice atraktivní pro diváky, zároveň jsou ale velmi náročné na zabezpečení pro pořadatele. Za skokem či horizontem je nutné páskovat dále od trati, tzv. do „trychtýře“. Nejlepší však je tato místa vůbec nepáskovat a označit je rovnou jako místa zakázaná. K tomuto účelu použijeme zákazové tabulky „ZAKÁZANÝ PROSTOR“. V případě vypáskování mohou být diváci umístěni blíže trati pouze před horizontem, za horizontem až v bezpečné vzdálenosti. Ostatní prostory jsou považovány a označeny jako zakázané. Záleží samozřejmě na místních podmínkách (jako například na obrázku níže, kde jsou diváci na pravé straně na dostatečně vyvýšeném svahu a mohou stát blíže trati RZ).

Ostré zatáčky, odbočení: V dostatečné vzdálenosti zabezpečit prostor, kdy platí nejprve tabulky zakázaný prostor, a až v odpovídající vzdálenosti naznačit páskou, kde chceme, aby se zdržovali diváci.

Odbočení z přímého směru (rovně úniková zóna): Únikové zóny se řádně vyznačí a dle charakteru trati zvolí jejich potřebná délka.

„Protahovák“ (sled zatáček v rychlé sekci): Do těchto míst (jsou-li za rychlým příjezdem) je možné po doporučení AJR umístit retardér pro snížení vysoké nájezdové rychlosti.

1.2. VOLBA RYCHLOSTNÍCH ZKOUŠEK

Při skladbě a tvorbě rychlostní zkoušky je nutné dodržet následující pokyny:

ČK, Start a Stop: je nutné zvolit místo pro pozici časoměřiče na pravé straně, tak aby mohl předat jízdní výkaz přímo spolujezdci. Dále je nutné v prostoru startu RZ počítat s dostatečným prostorem pro další vozidla - za startovní čarou je třeba umístit vozidla záchranného systému v pořadí ASR, sanitka a VBRZ. Vozidla musí být postavena tak, aby vozidlo ASR mělo kontakt se startem RZ a mohlo k zásahu vyjet jako první. Vozidlo vedoucího bezpečnosti RZ musí být umístěno s ohledem na to, že vyjíždí spolu s ASR. Při společném výjezdu jede vozidlo ASR vždy jako první. Vzdálenost mezi stanovištěm ČK a Startem RZ by měla být dostatečná (minimálně 50 m), aby v případě přerušení RZ nedošlo k problémům v prostoru mezi ČK a Startem - závodní vozy by se nevešly do prostoru uzavřeného parkoviště. Kontrolní stanoviště Stop musí být dostatečně viditelné, pokud je to možné, nemělo by být umístěno hned za zatáčkou.

Letmý cíl: je nutné zvolit velmi citlivě tak, aby časoměřiči měli stanoviště na bezpečném místě a nedošlo k jejich ohrožení nebo poškození časoměrné techniky a dalšího vybavení. Mezi letmým cílem a stanovištěm Stop by neměla být žádná těžká zatáčka, aby v případě ztráty koncentrace posádky nedošlo k nehodě.

Zrušení RZ je vždy nestandardní situací. Proto je potřeba být na tuto situaci připraven a to zejména správným výběrem polohy ČK a Startu a přesným nácvikem činnosti VRZ.

Divácká místa: Každá RZ by měla obsahovat divácká místa, která budou schopná pojmout větší počty diváků. Na tato místa je poté důležité diváky nasměrovat prostřednictvím programu rally a informací na internetových stránkách, popřípadě vhodným značením příjezdových komunikací. Je důležité koordinovat rally servery a další média (např. regionální TV, místní informační portály apd.), aby nabízela divákům jen divácká místa schválená pořadatelem.

Pro bezpečné zajištění musí být divácké místo obsazeno dostatečným počtem pořadatelů. Na každém diváckém místě musí být určen vedoucí diváckého místa (VDM), který bude organizovat DM a práci pořadatelů. Tím by vždy měl být pořadatel, který má schopnosti a zkušenosti s organizováním lidí a se zajišťováním takovýchto prostor při akcích podobného rozsahu. Páskování a zabezpečení v diváckých místech musí být vždy dimenzováno na větší, než předpokládaný počet diváků. Vyznačené divácké místo nesmí být z pohledu diváka "krátké". Z diváckého místa musí být přímé spojení na dispečink a VRZ / Start RZ, aby v případě nutnosti mohla být RZ pozastavena, nebo zrušena.

Pro organizaci a zajištění příjezdových komunikací je vhodné využít pořadatelskou nebo bezpečnostní službu v kombinaci s kvalitním, zřetelným dopravním a informačním značením.

Dopravní situace, MHD: Dobu konání RZ je vhodné volit tak, aby minimálně omezila provoz veřejné dopravy (MHD, autobusy, železnice). Je na zvážení každého organizátora, zda mezi průjezdy soutěžních vozidel RZ otevře a umožní vjezd široké veřejnosti (zde ovšem hrozí riziko, že vozy najeté do úseku zůstanou stát nevhodně na trati RZ). Doporučuje se umožnit ve spolupráci s vedením RZ přijet nebo odjet mezi průjezdy jen občanům dotčených lokalit nebo autobusům, je-li to nutné (v takovém případě ovšem pozor na retardéry a další překážky).

Uzavírky, časové omezení: Je třeba v dostatečném předstihu prověřit kulturní, společenské nebo sportovní akce konané v lokalitě, kde bude organizovaná RZ. Citlivě zvažovat slavnosti, konání náboženských bohoslužeb apod.

V místech konání RZ si organizátoři na odboru dopravy zajistí dostatečnou časovou rezervu pro zvláštní užívání komunikace - minimálně 90 minut před prvním soutěžním vozem a 45 minut po posledním plánovaném vozu. Ideální doba pro uzavření RZ je 90 minut před prvním vozem. Během prvních 30 minut, které nikdo z činovníků nevidí, se dá na zabezpečení ještě hodně pracovat. Posledních 60 minut je pak pro pořadatele podstatně klidnějších a **hlavně uzavírací vozidlo kontroluje skutečně uzavřenou trať**. Tento model se osvědčil na řadě podniků.

Po uzavření komunikace při splnění všech zákonných podmínek pro ni neplatí zákon o pozemních komunikacích zák. 361/2000 Sb. Veškerý provoz a odpovědnost za bezpečnost se řídí sportovními řády a pravidly vydanými organizačním výborem.

1.3. BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

Bezpečnostní desatero je stručný souhrn míst, kde diváci nemohou bezpečně sledovat rally a kde se vystavují přímému ohrožení.

MÍSTA, KDE DIVÁCI V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ NEMOHOU BÝT (OBECNÁ PRAVIDLA):

1. V zakázaných místech a před páskou nebo zábranou. Tato místa jsou velmi nebezpečná. Páska (příp. zábrany) vždy tvoří hranici diváckého prostoru, stát se může teprve za nimi (při pohledu od trati RZ).
2. V únikových zónách a uvnitř míst vytyčených hradící páskou. Vyznačují se na křižovatkách, kde se křížením pásek vytyčí únikový prostor. Ten je určen pro vozy, kterým se nepodaří odbočovací manévr. V tomto prostoru vůz zpomalí a jezdec jej dostane pod kontrolu. **V těchto místech nesmí stát ani kameramani a fotografové!**
3. V blízkosti trati (před příkopem, před vyvýšením, před srázem apod.).
4. Pod úrovní vozovky (až do dostatečné vzdálenosti od trati).
5. Před pevnou překážkou (plot, stěna, strom, vozidlo ap.).
6. V místech proti přijíždějícím vozidlům.
7. Na vnějším i vnitřním obvodu zatáček.
8. V místech intenzivního brzdění nebo akcelerace po obou stranách trati.
9. Po obou stranách trati u skoků a horizontů (zejména za nimi).
10. V bezprostřední blízkosti trati RZ, např. na nízkých zídkách a na svodidlech by diváci zásadně neměli sedět (nulová schopnost reagovat na situaci).

DIVÁCI MOHOU RALLY SLEDOVAT POUZE:

1. Ve vyznačených diváckých místech.
2. Na stanovištích dostatečně vyvýšených nad tratí RZ.
3. Za pevnou hradbou (zeď, taras, stromy apod.).
4. V dostatečné vzdálenosti od trati RZ.

Ostatní místa jsou pro diváky zakázána.

2. ČINOVNÍCI, POŘADATELÉ A VOZY NA RALLY - jejich úkoly a povinnosti

2. 1. HLAVNÍ ČINOVNÍCI RALLY

2.1.1. ORGANIZAČNÍ VÝBOR

2.1.2. ŘEDITEL RALLY

2.1.3. HLAVNÍ ČINOVNÍK PRO BEZPEČNOST

2.1.4. BEZPEČNOSTNÍ DELEGÁT

(body 2.1.1 až 2.1.4 viz Ročenka FAS AČR kapitola B. Činovníci)

2.1.5. VEDOUCÍ VŠECH RYCHLOSTNÍCH ZKOUŠEK (VEDOUCÍ TRATI)

Funkce není v MSŘ nebo Ročenke FAS AČR definována, ale její zřízení je pořadatelům doporučeno. Okruh činnosti a zodpovědnosti Vedoucího trati je podle podmínek definován Organizačním výborem ve spolupráci s ředitelem rally.

2.1.6 HLAVNÍ LÉKAŘ

Je školen Lékařskou komisí AČR. Musí dbát zejména na dodržení všech předpisů obsažených v MSŘ Příloha H a Ročenka FAS AČR Příloha 7 – Lékařské zabezpečení.

Vybraná zodpovědnost před začátkem rally:

- Příprava lékařské části bezpečnostního plánu.
- Zajištění potřebného lékařského personálu.
- Informování nemocnic a zdravotních záchranných služeb v okolí konání RZ (nejméně 16 dní před rally). Je doporučeno dohodnout si posílení zdravotnického operačního střediska o jednu konkrétní operátorku zdravotnické záchranné služby speciálně pro rally, kvůli lepší kooperaci při výjezdech k civilním případům.
- Navštívení všech rychlostních zkoušek v doprovodu činovníka pro bezpečnost nebo ředitele závodu, aby odsouhlasil správné umístění startu a bezpečnostních bodů a ujistil se, že všechna lékařská a bezpečnostní zařízení jsou umístěna správně v souladu s předpisy.

Vybraná zodpovědnost v průběhu rally:

- Je osobně přítomen v místě řízení podniku pro usnadnění koordinace a spolupráce s ředitelem rally v případě nehody.
- Zodpovídá, že zařízení a vybavení v lékařských vozech odpovídá předpisům.
- Kontroluje, zda jsou lékařská vozidla na správném místě v daném počtu a čase.
- Spolupracuje s hlavním činovníkem pro bezpečnost a s ředitelem rally.
- V případě vážnějšího zranění nebo mimořádné události vypracuje zprávu.
- Zajistí vyšetření všech jezdců a spolujezdců, kteří měli během dne nehodu (a to i když nebyl potřeba lékařský zásah), aby se ujistil, že mohou následující den znovu odstartovat.

2.2. HLAVNÍ ČINOVNÍCI RYCHLOSTNÍCH ZKOUŠEK

2.2.1. VEDOUcí RYCHLOSTNÍ ZKOUŠKY

Vedoucí RZ řídí průběh RZ ve spolupráci s vedoucím bezpečnosti RZ a s hlavním činovníkem pro bezpečnost rally podle bezpečnostního plánu (BP), organizačního a provozního řádu RZ (OPŘ RZ), harmonogramu a pokynů ředitele (dispečinku). Jeho stanoviště je na startu RZ, kde musí být nejméně 90 minut před prvním soutěžním vozem.

Zodpovídá za aktualizaci „Seznamu činovníků a pořadatelů na RZ“.

Spolu s vedoucím bezpečnosti RZ odpovídá za správné postavení bezpečnostních vozidel RZ. S vedoucími zásahových vozů a vedoucím bezpečnosti RZ projedná způsob komunikace a dohodne postup při případném výjezdu. Vždy musí poučit řidiče sanitního vozidla, že vyjíždí až na jeho pokyn nebo pokyn VBRZ a až za vozidlem ASR!

Jedině vedoucí RZ (v jeho nepřítomnosti vedoucí bezpečnosti RZ) může na pokyn ředitele nebo dispečinku rally vyslat vozidlo k zásahu na RZ. Pokud má na trati RZ bezpečnostní bod, domluví si způsob komunikace se zástupcem VBRZ.

Přijímá hlášení z radiobodů RZ prostřednictvím vedoucího bezpečnosti RZ nebo přímo pomocí radiostanice - Start RZ, popřípadě mobilního telefonu.

O všech důležitých událostech ihned informuje dispečink rally (nekázeň diváků, nehoda nebo porucha soutěžního vozidla, překážka na trati atd.). Je povinen okamžitě oznámit i události přímo nesouvisející s rally – potřeba lékaře v obci, dopravní nehoda, požár atd. z důvodu rychlého zastavení RZ a umožnění průjezdu záchranářských vozidel. Řídí činnost traťových komisařů, rozhodčích faktů, vedoucích DM a pořadatelů v zájmu bezpečí posádek, pořadatelů i diváků.

O vyvěšení žlutých vlajek rozhoduje ředitel spolu s vedoucím RZ a nebo s vedoucím bezpečnosti RZ, který v případě výjezdu záchranářských vozidel na trať RZ nebo při neprůjezdnosti trati vydá ihned pokyn radiobodům k vyvěšení žlutých vlajek.

Je-li nutné zastavit RZ, ihned o tom informuje ředitele rally (přímo nebo cestou dispečinku).

Obnovení RZ může povolit jen po dohodě s ředitelem (dispečinkem) a jen v případě, že je na Startu přítomen lékař, vozidlo ASR a sanitní vozidlo. Nemůže-li být RZ po zastavení znovu odstartována do 20 minut, projedná s ředitelem (dispečinkem) další postup, popřípadě na jeho příkaz RZ zruší pro zbytek startovního pole.

Pokud je na startu bezpečnostní vozidlo řádně vybavené zvukovým rozhlasovým zařízením, které upozorní diváky a traťové komisaře o pokračování RZ, pak může po jeho projetí RZ opět pokračovat. Za určitých podmínek může toto zajistit vůz VBRZ. V takovém případě je nutno informaci divákům sdělovat prostřednictvím rozhlasového zařízení a dispečinku informaci o restartu RZ ihned zveřejní prostřednictvím internetu a aplikací pro mobilní telefony.

O zrušení RZ informuje VRZ dotčené posádky pomocí písemného oznámení, které vyplní a podepíše (VRZ formulář obdrží v dokumentaci). Časoměřič na startu předloží toto oznámení posádkám k přečtení a k podpisu.

VRZ hlásí okamžitě dispečinku všechny problémy s měřením času (nefunkční hodiny, spojení Cíl – Stop atd.)

Je zodpovědný za zajištění bezpečného a volného výjezdu záchranářských vozů z trati RZ po komunikacích vyznačených v mapě RZ jako evakuační trasy. Má-li informace o

neprůjezdnosti některé evakuační trasy z objektivní příčiny (např. dopravní nehoda), musí informaci operativně předat řidičům záchranných vozidel.

Vjezd koncového a svozového vozidla do RZ povolí až na pokyn ředitele nebo dispečinku. Koncové vozidlo však může do RZ vjet až v okamžiku, kdy poslední jedoucí soutěžní vozidlo projelo bezpečnostním bodem uvnitř RZ nebo stanovištěm Stop.

Svozu výsledků odevzdá vyplněné výkazy Startu a případně jízdní výkazy odpadlých posádek.

Zajistí, že svozu výsledků budou odevzdány i kontrolní listiny od rozhodčích faktů ze všech retardérů a radiobodů.

Vedoucí RZ zajistí, aby on, traťoví komisaři radiobodů a případní určení rozhodčí faktů byli k dispozici řediteli rally a sportovním komisařům k podání vysvětlení a to až do skončení zasedání SK - stačí prostřednictvím svého mobilního telefonu.

Po skončení RZ zajistí úklid tratě a jejího okolí včetně vyházeného šterku a bláta na komunikacích.

Havarovaná vozidla na RZ a další způsobené škody na veřejném nebo soukromém majetku, pokud je to možné, fotograficky zdokumentuje nebo fotodokumentaci zajistí jiným způsobem. Odpovídá za nahlášení všech škod a případných zranění vzniklých při seznamovacích jízdách posádek a v průběhu RZ. Vzniklé škody projedná s poškozenými a zápisy a fotodokumentaci předá řediteli (nebo zástupci ředitele) rally.

2.2.2. ZÁSTUPCE VEDOUcíHO RZ

Zástupce vedoucího RZ zodpovídá za činnost v cílové oblasti RZ a v průběhu rychlostní zkoušky je na stanovišti Stop.

Nejméně 90 minut před startem prvního soutěžního vozu do RZ zkontroluje zdvojené spojení Cíl – Stop, připravenost i úplnost vybavení stanovišť a podá hlášení dispečinku rally.

Odpovídá za řádné označení činovníků RZ vestami a visačkami.

Odpovídá za zabezpečení fotobuněk v letném cíli proti případnému průchodu diváků. Zkontroluje bezpečnostní opatření mezi letným cílem a stanovištěm Stop.

Informuje ihned vedoucího RZ (dispečink) o nedostacích, které není schopen odstranit do startu prvního předjezdce (000).

Zkontroluje funkčnost přípojky 220 V (elektrocentrály) pro počítače k přenosu informací (pokud je potřeba) a prověří jejich připravenost.

Je zodpovědný za úplné vybavení stanovišť Cíl, Stop, v průběhu RZ řídí činnost stanoviště Stop a kontroluje činnost stanoviště Cíl, včetně kontroly stanovišť dle BP a OPŘ RZ.

Je zodpovědný za řešení připomínek BD, které mu sdělí po průjezdu RZ.

S pomocí radiostanice umístěné ve stanovišti Stop kontroluje průjezd všech odstartovaných vozů stanovištěm Stop. Tyto skutečnosti porovnává s údaji skupiny přenosu informací. Ztrátu vozu (nedojetí odstartovaného vozu do Stop) ihned hlásí VBRZ a zjišťuje o něm další informace od soutěžních posádek.

Zabezpečí zápis dosažených časů posádek na informační tabuli.

Po skončení RZ zajistí úklid stanovišť a jejich okolí, zajistí odvoz materiálu a je k dispozici řediteli rally a sportovním komisařům k podání vysvětlení, a to až do skončení zasedání SK - stačí prostřednictvím svého mobilního telefonu.

2.2.3. VEDOUcí BEZPEČNOSTI RZ

Vedoucí bezpečnosti RZ zodpovídá za realizaci bezpečnostního plánu a OPR RZ, v průběhu rally je na startu RZ.

Nejpozději 60 min. před startem prvního soutěžního vozu do RZ projede trať RZ a zkontroluje, zda všechna bezpečnostní opatření odpovídají BP a OPR RZ. Provede kontrolu připravenosti RZ (kontrola jednotlivých stanovišť, spojení vysílačkami, telefonů Start - Stop, RLP, ASR, pořadatelů, traťových komisařů a radiobodů, rozhodčích faktů a bezpečnostních bodů) a podá hlášení dispečinku rally. Informuje ihned dispečink o nedostacích, které není schopen sám odstranit do startu prvního předjezdce (000).

Zajistí správné používání mobilních telefonů - propojení radiobodů, diváckých míst a nebezpečných míst mobilními telefony je jen náhradní spojení. Traťoví komisaři a pořadatelé je použijí jen při mimořádných situacích, v průběhu RZ nesmějí mobily používat ke zbytečným soukromým hovorům (může je zrovna volat dispečink nebo radiobod kvůli vyhledání ztraceného vozidla).

VBRZ spolu s traťovými komisaři radiobodů odpovídá za řádné sledování vozidel na trati RZ, včasné hlášení a úplné vyplnění kontrolních listin radiobodů.

Ve spolupráci s dispečinkem organizuje vyhledávání ztracených soutěžních posádek pomocí radiostanic, radiobodů a mobilních telefonů pořadatelů na stanovištích mezi radiobody (podle mapy RZ a seznamu činovníků RZ). Doporučuje se zřídit sledování vozidel ONI s operátorem také pro VBRZ na startu RZ.

V součinnosti s ředitelem a s vedoucím RZ dává pokyn k vyvěšení žlutých vlajek. Podrobné informace o vyvěšení vlajek (údaje hlášené z radiobodů) okamžitě předává řediteli (dispečinku).

Spolupracuje s dispečinkem rally a předává mu veškeré důležité informace, které se týkají bezpečnosti RZ.

Je k dispozici řediteli rally a sportovním komisařům k podání vysvětlení, a to až do skončení zasedání SK. Při bezproblémovém průběhu RZ stačí zůstat na svém telefonním čísle.

Při výjezdu RLP nebo ASR vyjíždí vedoucí bezpečnosti RZ současně s těmito záchrannými složkami. Na místě zásahu organizuje práci pořadatelů (udržení diváků v potřebné vzdálenosti), zajišťuje komunikaci zasahujících posádek a dispečinku a zajistí případné svědectví od diváků a přihlížejících.

2.2.4 ZÁSTUPCE VEDOUcíHO BEZPEČNOSTI RZ

Je doporučeno zřídit funkci zástupce vedoucího bezpečnosti RZ v bezpečnostním bodě (místo v RZ, kde jsou k dispozici vozy RLP a ASR). Podle pokynů VRZ organizuje činnost bezpečnostního bodu.

Při výjezdu RLP nebo ASR z bezpečnostního bodu může zástupce vedoucího bezpečnosti RZ vyjet současně s nimi. Na místě zásahu organizuje práci pořadatelů (udržení diváků v potřebné vzdálenosti), zajišťuje komunikaci zasahujících posádek a dispečinku a zajistí případné svědectví od diváků.

2.2.5 VEDOUcí DIVÁCKÉHO MÍSTA

Je nutné zřídít funkci vedoucího diváckého místa. Realizuje naplánované zabezpečení v daném diváckém místě a organizuje pořadatele, diváky, pracovníky médií, stánkaře, atd. Musí mít spojení s Vedoucím RZ.

2.3 POKYNY PRO POŘADATELE

Pořadatelé se starají o bezpečnost diváků a přihlížejících na RZ. Musí být starší 18 let a při službě na trati musí být označeni minimálně vestou a visačkou. Musí se řídit těmito pokyny a nesmí být pod vlivem alkoholu a jiných omamných nebo psychotropních látek.

Pořadatelé se seznámí s obsahem školení, zúčastní se školení s prezentací pro pořadatele jednotlivých RZ a podpisem potvrdí, že byli proškoleni. Vedoucí RZ jim přidělí pozici na RZ (doporučuje se pozice očíslovat), na které budou činnost vykonávat, sdělí jim podrobné informace k místu a vysvětlí, jak bude v jejich úseku realizováno zabezpečení.

Pořadatel se dostaví na určené stanoviště nejpozději 120 minut před startem prvního jezdce do RZ (pokud jim vedoucí RZ neoznámí dřívější nástup). Všechny boční cesty a výjezdy zajistí připraveným materiálem (hradící páska, zábrany, výstražná oznámení, zákazy vstupu apod.) tak, aby se na trať RZ nedostala žádná vozidla. Žádná vozidla by neměla parkovat v těsné blízkosti trati RZ. Vozidla stojící poblíž RZ, která by případně mohla vjet do trati, musí být přesunuta nebo zapáskována a označena oznámením o konání rally a zůstávají pod dohledem pořadatele. Všechny boční silnice a důležité cesty musí být obsazeny pořadatelem.

Jestliže při příchodu na určenou pozici uvidí pořadatel stát vozidlo, které může být pro závodní auto nebezpečnou překážkou, snaží se ihned najít jeho majitele a zařídít přeparkování, nebo ihned informuje VRZ.

Materiál k přehrazení příjezdových cest a informace, jak to provést, obdrží pořadatel od vedoucích činníků RZ ještě před nástupem na svou pozici. Inspekční vozidla toto zabezpečení zkontrolují.

Přítomné i přicházející diváky pořadatelé nasměrují do určených diváckých míst a od počátku nedovolí, aby se zdržovali v nebezpečných místech. Řídí se bezpečnostním desaterem. Je potřeba si uvědomit, že všichni přicházející diváci musí být do vyznačených diváckých zón směřováni ihned, protože půl hodiny před startem závodu už bude větší skupina osob nepřesunutelná.

Své stanoviště si rovněž musí zvolit na bezpečném místě. Pozice vyznačená na trati RZ neznamená, že pořadatel musí stát přímo na daném místě a straně trati. Své místo si pro sebe zvolí bezpečně a zároveň tak, aby měl dostatečný přehled o situaci ve svěřeném úseku. Pozici pořadatele mohou upravit posádky inspekčních vozidel. Pořadatel je oprávněn stát před páskou, nesmí však stát nebezpečně. Proto si vždy hledá takové stanoviště, odkud bude mít na svůj úsek dostatečný rozhled, ale neohroží ho soutěžní automobil. Pokud dojde k nehodě, musí pořadatel zjistit co nejvíce informací a ihned je podat VRZ.

Trať RZ je s konečnou platností uzavřena uzavíracím vozidlem, které vjíždí do RZ nejpozději 60 minut před prvním soutěžním vozidlem. Pořadatel nečeká, až projede uzavírací vůz - 90 minut před startem prvního soutěžního vozu se uzavře celá trať. Od té doby pořadatelé nedovolí vjezd do RZ žádnému vozidlu. Pokud by se na trati ještě nějaké pohybovalo, musí je vykázat na bezpečné místo mimo trať a to jen ve směru jízdy. Povolen je pouze průjezd řádně označených oprávněných vozidel, soutěžních

automobilů a zásahových vozidel při nehodě. Oprávněnými jsou organizační, kontrolní a bezpečnostní vozidla, která vjíždějí do RZ pouze přes stanoviště Start anebo z bezpečnostního bodu v RZ.

Jestliže by se stalo, že k pořadateli po průjezdu uzavíracího vozidla přijede neoznačené vozidlo, nesmí ho nechat v žádném případě pokračovat a zajistí jeho bezpečné odstavení mimo trať RZ. O dalším postupu rozhodne VRZ, který je o této situaci bezprostředně informován.

Posádky organizačních, kontrolních a bezpečnostních vozidel mohou ukládat instrukce, kde je potřeba změnit zabezpečení nebo upravit postavení diváků. Tyto pokyny je nutno uposlechnout. Pokud by pořadatel měl problémy s neukázněnou skupinou diváků, může požádat posádky projíždějících vozidel o pomoc. To učiní postavením se k trati a mávnutím na řidiče. Vozidla jsou vybavena sirénami, takže je jejich příjezd včas slyšet.

Vozidla s nulami (000, 00, 0) projíždějí v intervalu 15 – 12 – 10 minut před prvním soutěžním vozidlem (při delších RZ mohou být intervaly upraveny) a jsou poslední kontrolou a varováním před startem soutěžních vozy.

Jsou to první vozidla, které jedou rychleji a na RZ zastavují pouze v případě velkého problému s nekáznými diváky či přihlížejícími.

Po průjezdu „000“ musí pořadatelé zajistit, že na trati ani v její blízkosti nebudou žádní diváci, cyklisté nebo domácí zvířata a neobjeví se ani jakékoliv jiné překážky. Trať celé RZ musí zůstat volná pro průjezd soutěžních automobilů.

Za soutěžními vozy projíždí koncové (otevírací) vozidlo označené 06D, které trať RZ opět otevírá pro veřejný provoz a teprve od tohoto okamžiku může pořadatel povolit divákům vstup a vjezd na trať RZ. Následuje vozidlo 06E - Svoz výsledků. Pozor, se jedou na jednom úseku rychlostní zkoušky opakovaně, silnice se pro automobily neotevírá a po průjezdu svozu výsledků 06E pořadatel pouze umožní divákům volný pohyb, aby se mohli občerstvit, případně se přesunout na jiné místo. Výjimečně se povolí příjezd či odjezd místních obyvatel za podmínky, že vše bude organizované a v doprovodu pořadatelských vozů.

Pořadatelé na RZ dohlížejí na zákaz vstupu na trať a do nebezpečných míst, pískáním na píšťalku upozorňují diváky na jejich nevhodné chování a hlavně na každé blížící se soutěžní vozidlo.

Po průjezdu prvních jezdců (cca do startovního čísla 20) se obvykle někteří diváci snaží přesouvat na další rychlostní zkoušku. Toto je velmi nebezpečný okamžik a je potřeba takový přesun diváků organizovat. Rozhodně ani v tomto případě nesmí diváci vstupovat do zakázaných a nebezpečných míst. Pokud je nutné, aby přecházeli trať RZ, určí jim pořadatel bezpečné místo (organizované přechody), kde je včas vidět příjíždějící vozidla a dohlídí na odchod diváků, aby nebyla ohrožena jejich bezpečnost, stejně jako bezpečnost posádek.

Při poškození zábran nebo hradící pásky se pořadatelé postarají o jejich opravu a navázání (každé stanoviště musí mít dostatečné množství rezervní pásky).

Při této činnosti však platí, že nejdůležitější je vlastní bezpečnost. Proto tyto opravy pořadatelé vykonávají opatrně a musí-li vstoupit do vozovky, pak vždy jen na nezbytně nutnou dobu. Je-li oprava na delší dobu než 20 vteřin, rozdělí si ji na více částí a před průjezdem dalšího vozidla se vždy přesune na bezpečné místo – opravu páskování na okružové či polokružové RZ provádí pořadatel po dohodě s VRZ.

Každou zvláštní situaci pořadatel okamžitě oznámí VRZ (nebo VBRZ) prostřednictvím radiobodu, pomocné radiostanice nebo mobilním telefonem. Předem si zjistí údaje pro přesné určení místa.

Je lepší volat pětkrát zbytečně, než opomenout důležitou informaci. Za zvláštní situaci považujeme také případ, kdy diváci nebudou stát dle pořadatele bezpečně. V takovém případě volá vedoucímu RZ a situaci s ním konzultuje.

Pokud by se stalo v průběhu RZ, že se diváci začnou přesouvat do nebezpečných nebo zakázaných prostor, ihned kontaktuje vedoucího RZ, který sdělí pokyny, jak postupovat.

Při havárii nebo zastavení soutěžního vozu okamžitě hlásí tyto důležité údaje:

- Startovní číslo a přesné místo havárie nebo zastavení, číslo radiobodu, číslo pozice pořadatele.
- Zda je posádka v ohrožení života - okamžitě vyslat záchraný systém.
- Zda je havárie se zraněním diváka/ů - popsat rozsah a potřebný zásah.
- Zda vůz brání průjezdu nebo není včas viditelný a hrozí střet s dalším vozidlem, anebo vůz nebrání průjezdu (je mimo trať nebo je viditelný z dostatečné vzdálenosti) a dá se objet.
- Únik oleje na vozovku.
- Vážné znečištění trati RZ (kameny, velké množství hlíny apod.)

Při nehodě nebo defektu musí zabránit vstupu diváků do trati RZ. Jde-li o ohrožení havarované posádky nebo diváků, organizuje pomoc. Máváním paží nahoru a dolů varuje další příjezdějí vozidla.

Vždy má na paměti, že do jedné minuty (někdy i dříve) přijede další auto. Je tedy důležité stále myslet na bezpečnost - pokud jsou na pozici dva pořadatelé, jeden odchází proti směru RZ varovat, příp. zastavovat další příjezdějí vozidla. Je-li na pozici sám, je třeba se rychle rozhodnout pro spolupráci s diváky. Při pomoci diváků by měli pořadatelé jejich činnost organizovat.

Každé soutěžní vozidlo je vybaveno hasicím zařízením (místo spínače je označeno červeným písmenem E v bílém poli s červeným lemováním kruhového terče) a centrálním vypínačem elektrického obvodu (červený blesk v modrém trojúhelníku). Tato zařízení lze použít jen v případě, kdy je posádka nemůže ovládat sama a hrozí nebezpečí požáru.

Použití hasicího zařízení nelze použít preventivně, ale opravdu až při vznikajícím požáru nebo v situaci, kdy vznik požáru reálně hrozí a oba členové posádky nekomunikují.

V průběhu RZ je zakázán servis a jakákoliv cizí pomoc s výjimkou dopravení vozidla zpět na trať nebo nutného zásahu pro uvolnění trati. Posádka sama může na vozidle pracovat, ale jen pomocí prostředků, které veze v soutěžním vozidle. Někteří diváci mají snahu v případě problému posádkám pomoci. Takové jednání by však mohlo znamenat pro posádku vyloučení. Někdy je potřeba toto divákům vysvětlit.

Pořadatelé se nesmí rozptylovat průběhem rally natolik, aby zanedbali své povinnosti. Platí zákaz fotografování a natáčení, ať již videokamerou či mobilním telefonem. V době průběhu RZ by neměli používat mobily k soukromým hovorům. K běžným hlášením nesmí být používáno nouzové – tísňové, bezpečnostní číslo. Před nástupem na určené místo a v průběhu RZ nesmějí požívat alkohol, omamné či psychotropní látky.

Dohlížejí na to, aby nedocházelo k poškozování lesních nebo polních kultur i jiného majetku. Dbají na protipožární opatření a na zákaz rozdělávání ohňů.

Je důležité, aby diváci nepoškodili majetek jiných osob. Je-li pořadatel na svém úseku svědkem poškozování majetku, viníka na to upozorní. Pokud to nepomůže, kontaktuje vedoucího RZ, který má další možnosti, jak problém řešit. Součástí práce a povinnosti pořadatele je i snaha o dobré jméno rally mezi veřejností.

Dojde-li k poškození majetku vinou havárie posádky, zapíše si pořadatel startovní číslo a přesný rozsah poškození. To pak předá vedoucímu RZ k dalšímu řešení.

Po skončení RZ se pořadatelé postarají o úklid svěřeného úseku a odvoz materiálu.

Bezpečnostní telefonní číslo: **00420 777 505 402**

PŘIHLÁŠKA POŘADATELE RALLY

RZ:	.....
Post č.:	.....
Příjmení*:	.....
Jméno*:	.....
Adresa*:	.....
RČ:	.....
Mobil*:	.....
Mobil 2:	.....
Telefon:	.....
E-mail:	.....

* povinné údaje

Potvrzuji, že jsem byl seznámen s náplní práce i povinnostmi pořadatele při Rally .....

V ..... dne ..... Podpis: .....

Poznámka: Kromě výše uvedené přihlášky je také možné aplikovat přihlášku ve formě podpisu do seznamu se všemi povinnými údaji.

FORMULÁŘ O NEHODĚ / ŠKODĚ

datum	čas.....
číslo RZ	číslo stanoviště .....
pořadatel	
adresa	
mobilní spojení.....	
st.č.	posádka .....
zastavení RZ	ANO / NE
zranění posádky	ANO / NE
rozsah zranění	
zranění dalších účastníků	ANO / NE
rozsah zranění	
škoda na majetku	ANO / NE
rozsah škody	
majitel pošk. majetku	
adresa	
spojení	
požadavek na náhradu škody	ANO / NE
podpis pořadatele	

Poznámka: Tento formulář je doporučenou součástí příručky pořadatele a vyplňuje ho pořadatel na „svém“ určeném místě RZ.

2.4 RADIOBODY A BEZPEČNOSTNÍ BODY

Radiobody jsou základním bezpečnostním prvkem na RZ. Aby stanoviště správně fungovala, je nutný správný výběr odpovědného činovníka, který umí komunikovat, správně vyhodnocovat informace, znát své povinnosti a zdržuje se na bezpečném místě. Pro každou rychlostní zkoušku se musí zřídit samostatná radiová síť a radiobody (vzdálenost mezi jednotlivými stanovišti max. po 3 km), aby mohla být vozidla sledována a zajistil se dohled nad průběhem rally.

Sledování vozidel na rychlostních zkouškách musí provádět buď vedení rally (dispečink rally) nebo vedoucí bezpečnosti RZ na rychlostní zkoušce. Při obou způsobech sledování však musí být použita sledovací tabule, buď na ředitelství nebo na RZ. Každý pořadatel musí sledování vozidel uvést jako samostatný bod v bezpečnostním plánu. Musí zde rovněž popsat postup při vyhledávání chybějícího soutěžícího vozu.

Sledování by mělo být následující: traťový komisař - spojař radiobodu zapíše všechna odstartovaná vozidla do sledovací tabulky a při jejich průjezdu kolem radiobodu je zaškrtně.

Každý radiobod musí být uveden v itineráři s jeho číslem a na trati RZ označen znakem o průměru nejméně 70 cm se symbolem radiobodu, tzn. černým bleskem na modrém podkladu. V případě umístění sanitky uvnitř RZ musí mít tato své stanoviště v radiobodu (*bezpečnostní bod*). V takovém případě se místo označí vedle znaku radiobodu ještě dalším znakem - bílým křížem na modrém podkladu.

Každý radiobod musí být označen přiděleným číslem.

Na blížící se stanoviště radiobodu či bezp. bodu jsou posádky upozorněny návěstím umístěným ve vzdálenosti 100 až 200 m před radiobodem a bezpečnostním bodem a to se stejnými symboly jako popsáno výše, ale na žlutém podkladu. Pro organizaci činnosti bezpečnostního bodu bude stanoven Zástupce vedoucího bezpečnosti RZ.

Pořadatel na stanovišti radiobodu se nazývá Traťový komisař radiobodu.

Traťový komisař radiobodu musí spolu s obsluhou radiostanice udržovat spojení se Startem, VRZ, dispečinkem a ostatními radisty na dané RZ. Musí mít náhradní zdroj pro radiostanici, nabitý mobilní telefon, žlutou vlajku a tiskopis radiobodu (viz povinnosti radiobodu).

POKYNY PRO TRAŤOVÉ KOMISAŘE NA RADIOBODECH A BEZPEČNOSTNÍCH BODECH

Pozice traťových komisařů na radiobodech a bezpečnostních bodech (RBB) při rally jsou obsazovány pořadateli s největšími zkušenostmi z pořádání rally, kteří jsou schopni učinit na místě nezvratné rozhodnutí, které může značnou měrou ovlivnit průběh celé rally. Tito traťoví komisaři musí proto absolvovat každý rok příslušné školení. Traťový komisař RB musí být zřetelně označen žlutou vestou se symbolem radiového bodu.

Základní povinnost traťového komisaře na radiovém bodu:

- Zajistit bezpečnost soutěžní posádky na trati rychlostní zkoušky ve sledovaném úseku.
- Sledovat pohyb soutěžního vozu a případný problém hlásit vedoucímu RZ.
- **Pouze na pokyn ředitele rally nebo vedoucího bezpečnosti RZ** vyvěsit žlutou vlajku a signalizovat soutěžním posádkám částečnou nebo úplnou neprůjezdnost tratě RZ (vlajkou se signalizuje, až do odvolání).

Vlajky musí být vyvěšeny i ve všech předcházejících radiobodech před místem nehody. Traťový komisař nebo obsluha radiobodu zaznamená dobu vyvěšení žluté vlajky včetně startovních čísel vozidel, kterým byla vyvěšena.

Jestliže je nutné použít žluté vlajky, musí se dodržet následující postup:

- Žlutá vlajka musí být k dispozici v každém radiobodu na trati RZ. Ty jsou od sebe navzájem umístěny max. 3 km daleko.
- Žlutá vlajka může být vyvěšena, jen pokud to nařídí ředitel rally nebo vedoucí bezpečnosti RZ. Vlajky může vyvěsit jen traťový komisař oblečený do výrazné žluté vesty označené symbolem radiobodu, jak to doporučuje čl. 5.2.6 výše. Doba vyvěšení bude zaznamenána a oznámena řediteli rally.
- Během seznamovacích jízd se musí v místě každého radiobodu umístit označení radiobodu, jak uvádí čl. 5.5.4.4 níže. Toto označení může být menší, ale musí být pro posádky při seznamovacích jízdách jasně viditelné, aby si mohly toto místo zaznamenat do svých poznámek.
- *Pokud jezdec projíždí kolem vyvěšené žluté vlajky, musí ihned zpomalit a sníženou rychlostí pokračovat až do cíle RZ. Řídí se pokyny všech traťových komisařů a pořadatelů nebo řidičů bezpečnostních vozů, které na trati potká. Nedodržení tohoto pravidla povede k penalizaci ponechané na úvaze sportovních komisařů. Vlajky se posádce vyvěsí ve všech radiobodech, které předcházejí nehodě či jiné události zamezující dalšímu pokračování RZ.*
- *V rychlostní zkoušce nesmí být použita jiná vlajka než žlutá.*
- *V Super RZ lze použít jiné signalizační systémy (např. blikající světla). Všechny detaily nutno uvést ve Zvláštních ustanoveních.*
- *Žlutá vlajka se vyvěšuje – tzn., že traťový komisař drží vlajku ve výši prsou tak, aby visela. V žádném případě nesignalizuje máváním.*

2.5 POKYNY PRO ROZHODČÍ FAKTU

Všeobecná pravidla

- Ředitel rally jmenuje rozhodčí faktu tam, kde je třeba rozhodnout, zda se soutěžící dopustil nebo nedopustil určité skutečnosti popsané ve zvláštních ustanoveních.
- Jména rozhodčích faktu musí být uvedena na oficiální vývěsce rally.
- Pokud se rozhodčí faktu dopustil omylu, může ho napravit a předložit svou opravu ke schválení sportovním komisařům, kteří mají právo opravu přijmout nebo odmítnout.
- Rozhodčí faktu nesmí být pod vlivem alkoholu, omamných nebo psychotropních látek.
- Zdržuje se na určeném stanovišti dle bezpečnostního plánu OPŘ RZ.

ROZHODČÍ FAKTU RETARDÉRU

- Rozhodčí faktu musí být jmenováni ředitelem a jejich jména (včetně určení retardéru) musí být včas zveřejněna na oficiální vývěsce. Doporučuje se nezveřejňovat mobilní telefony na rozhodčí faktu. Rozhodčí faktu musí být starší osmnácti let.
- Za řádné poučení rozhodčích faktu zodpovídá ředitel rally nebo organizační výbor.

- Rozhodčí faktu musí být viditelně označeni jmenovkou s vyznačením funkce (fotografie je doporučena), musí být vybaveni formuláři pro dokumentaci a informování o způsobu spojení (pomocí radiobodu nebo vlastními spojovacími prostředky). Před nástupem do služby a při ní nesmí požívat alkoholické nápoje, omamné nebo psychotropní látky.
- V průběhu rally je rozhodčí faktu podřízen vedoucímu RZ. Na určené stanoviště musí nastoupit před uzavřením RZ, zkontrolovat spojení a postavení retardéru (podle OPŘ RZ). Připravenost svojí i svého stanoviště ohlásí vedoucímu RZ.
- Rozhodčí faktu dohlíží na průjezdy soutěžních vozů retardérem a zapisuje je do formuláře. Správný průjezd si u startovního čísla jen odškrtnává a při nesprávném průjezdu u startovního čísla přesně popíše skutečnost, ke které došlo (doporučuje se vyznačení průjezdu v nákresu retardéru). Nesprávné průjezdy okamžitě oznámí dispečinku.
- Po ukončení RZ odevzdá řádně vyplněný a podepsaný formulář svozu výsledků výsledků, který projíždí všemi kontrolními body na trati (není-li v pokynech stanoveno jinak).
- Až do ukončení rally musí být k dispozici (minimálně na telefonu) pro případná svědectví.

Příklad formuláře:

Rally: .....

Strana: .....

KONTROLNÍ LISTINA RETARDÉRU

RZ č.: ..... Retardér č.: ..... Místo: ..... Datum: .....

Rozhodčí faktu: ..... Telefon: ..... Podpis: .....

Poř.č.	Start.č.	Správný průjezd	Nesprávný průjezd - popis
1	2	√	
2	3	---	<i>Nedobrzdil, narazil do pneu, posunul je, couvl a projel znovu</i>
3	5	√	
4	6	---	<i>Projel přímo bez brzdění, pneu rozházel a pokračoval dál</i>
5		√	

2.6 VŠEOBECNÉ POKYNY PRO ORGANIZAČNÍ, BEZPEČNOSTNÍ A KONTROLNÍ VOZIDLA

2.6.1. ÚVOD

Jedná se o vozidla, která se pohybují po trati rally při přípravě a samotném závodě. Pořadatel (vedoucí dispečinku nebo HČB) je povinen proškolit posádky pořadatelských vozů o jejich povinnostech za přítomnosti Bezpečnostního delegáta a předat jim OPŘ RZ, Bezpečnostní plán, itinerář a potřebné písemnosti pro řádný výkon jejich činnosti. Žádná z posádek nesmí mít „soutěžácký“ rozpis trati RZ.

2.6.2. ÚKOL

Úkolem je zajištění maximální bezpečnosti všech zúčastněných, včetně realizace všech bezpečnostních prvků dle bezpečnostního plánu a OPŘ RZ.

Ani metr rychlostní zkoušky není bezpečný, k přípravě a aplikaci bezpečnostních prvků při tvorbě a zabezpečení RZ přistupujte s maximální odpovědností!

2.6.3. VÝBĚR POSÁDEK

Je třeba vždy oslovit odpovědné, svědomité osoby, které mají dostatečné zkušenosti s pořádáním rally a realizací bezpečnostních prvků na RZ. Dbají pokynů organizačního výboru, ředitele, dispečinku a odpovědných činovníků na RZ. Od posádek se očekává aktivní zapojení do řešení krizových situací. Je nutné si uvědomit, že soutěžní posádky jsou až ty po posledním předjezdeckém vozidle "0" – tzn. závodí posádky, nikoliv vozidla organizace!

2.6.4. VÝBĚR VOZIDEL

Musí odpovídat požadavku organizačního výboru, kdy je do určených vozidel uložen materiál pro zabezpečení RZ (kolíky, páska, zakázané prostory, palice a další technické vybavení).

2.6.5. VJEZD DO RZ

Všechna bezpečnostní vozidla musí opustit prostor startu RZ před vozidlem 05 Bezpečnostní delegát, který zkontroluje zabezpečení dle Bezpečnostního plánu, OPŘ RZ a jeho realizaci na jednotlivých RZ.

2.7. POKYNY PRO ORGANIZAČNÍ, BEZPEČNOSTNÍ A KONTROLNÍ VOZIDLA

Tato vozidla slouží ke kontrole a případné korekci organizačních a bezpečnostních opatření na trati rychlostních zkoušek před jejich zahájením (dle OPŘ RZ bezpečnostního plánu) a musí být povinně číselně označena.

Pokyny vycházejí z platných předpisů (Standardní propozice rally, včetně jejich příloh a Ročenky FAS AČR) i z praktických požadavků na organizaci rally a bezpečnost diváků, soutěžících i činovníků.

Všechna uvedená vozidla **musí dodržovat časový harmonogram průjezdů vydaný pořadatelem**. Uvedený časový termín je nejzazší, kdy mohou vjet do RZ. Pozdější vjezd vozidel způsobený vyšší mocí musí odsouhlasit ředitel po dohodě s BD.

Vozidla 04, 05, 06 jsou na kapotě a na předních dveřích označena nápisy **SAFETY**.

Organizační výbor zařídí instruktáž posádek vozů, které musí být povinně proškoleny určeným činovníkem organizačního výboru za přítomnosti bezpečnostního delegáta před rally.

Všechny vozy musí být vybaveny bezpečnostním plánem a řidič musí mít v každém případě harmonogram průjezdů vozidel před RZ. Je povinné na vozidla namontovat bezpečnostní majáky se sirénou a pro vozy, které potřebují komunikovat s diváky, také s rozhlasovým zařízením.

2.7.1 Vozy s právem vjezdu do uzavřených RZ a všech kontrol na trati

První průjezd RZ

06A	Uzavírací vozidlo	- 60 min. nejméně
06T	Transportní vozidlo	dle pokynů v BP
06B	Informační vozidlo	- 50 min.
06C	Organizační vozidlo	- 45 min.
06M	Mediační vozidlo	- 45 min.
04 A/B...	Inspekční vozidla	- 45 až 30 min.
01	Ředitel (pověřený člen org. výboru)	- 40 min.
02	Sportovní komisař	- 40 min.
03	Pozorovatel	- 40 min.
06	Hlavní činovník bezpečnosti	- 25 min.
05	Bezpečnostní delegát	- 20 min.
000	Předjezdec	- 15 min.
00	Předjezdec	- 12 min.
0	Předjezdec	- 10 min.
(1 – x)	Soutěžní vozy	- 0 min.
06D	Koncové vozidlo	na pokyn VRZ
06E	Svoz výsledků	za koncovým vozem

Druhý průjezd RZ

Minimální složení bezpečnostních, organizačních a kontrolních vozů u RZ opakujících se v krátkém sledu za sebou. **V tomto případě nevjíždí do RZ Koncové vozidlo 06D a úkoly vozu 06E převezme vůz 04.**

04 A nebo B	Inspekční vozidla	- 45 až 30 min.
06	Hlavní činovník bezpečnosti	- 25 min.
05	Bezpečnostní delegát	- 20 min.
00	Předjezdec	- 12 min.
0	Předjezdec	- 10 min.
(1 – x)	Soutěžní vozy	- 0 min.
06D	Koncové vozidlo	na pokyn VRZ
06E	Svoz výsledků	za koncovým vozem

Kurzívou označené vozy mají průjezd RZ povinný. Pořadatel musí při tvorbě časového harmonogramu s touto okolností počítat.

Čas posledního možného vjezdu těchto vozů si může pořadatel výjimečně upravit, ale až po odsouhlasení bezpečnostním delegátem.

U RZ nad 15 km se uvedené časy přiměřeně prodlouží (minimálně o 1 min. na každé 2 km nad 15 km RZ).

2.7.2 Vozidla s právem vjezdu do všech kontrol na trati (mimo uzavřených RZ):

07	ŘEDITELSTVÍ
07 A	Hlavní lékař
07 B	Vedoucí spojení
07 C	Servis spojení
08	FAS AČR
08 A	Hlavní technický komisař
08 B	Hlavní časoměřič
08 C	Technická kontrola
08 D	Servis hodin
09	Činovník pro styk se soutěžícími

2.7.3 Vozidla s právem vjezdu do konkrétní uzavřené RZ

VRZ 1, 2...	vedoucí RZ 1, 2...
ZRZ 1, 2...	zástupce vedoucího RZ 1, 2...
BRZ 1, 2...	vedoucí bezpečnosti RZ 1, 2...

Vjezd těchto vozidel do RZ se řídí bezpečnostním plánem. Po uzavření trati RZ se nesmí žádné vozidlo pohybovat v protisměru.

2.7.4 POKYNY

06 A – UZAVÍRACÍ VOZIDLO

- Toto vozidlo kontroluje uzavření tratě RZ pro veškerý veřejný provoz.
- Vozidlo musí být vybaveno majákem, nápisem UZAVÍRACÍ VOZIDLO a číslem 06A (označení může být doplněno i červeným praporkem). Povinná je siréna, případně doplněná rozhlasové zařízení.
- Uzavírací vozidlo musí být ve spojení s dispečinkem, vedoucími RZ a s ředitelem.
- Po jeho průjezdu je trať RZ definitivně uzavřena pro veškerý veřejný provoz.
- Pro všechna vozidla s povoleným vjezdem do RZ je od tohoto okamžiku trať jednosměrná (i pro vedoucího RZ, vedoucího bezpečnosti RZ a všechna organizační vozidla).
- Posádka uzavíracího vozidla okamžitě hlásí:
  - vedoucímu RZ a řediteli rally všechny problémy, které nemůže na RZ sama odstranit.
  - dispečinku pohotovost kontrolních bodů a ostatních zařízení na trati rally.

06 B – INFO VOZIDLO

- Je vybavené rozhlasovým zařízením a je označené nápisem INFO VOZIDLO a číslem 06 B.
- Do cíle má dojet před organizačním vozidlem.
- Upozorňuje diváky na nebezpečí při sledování rally a informuje je o průběhu rally.
- Upozorňuje obyvatele obcí na blížící se start RZ a nutnost dodržovat dohodnutá bezpečnostní opatření.
- Veze propagační a bezpečnostní tiskoviny pro kontrolní body i pro divácká místa.
- Info vůz by měl pouštět předem zajištěnou bezpečnostní nahrávku přes rozhlasové zařízení umístěné na vozidle.

06 C – ORGANIZAČNÍ VOZIDLO

- Slouží k ověření připravenosti jednotlivých kontrolních bodů na trati rally a je označeno nápisem ORGANIZAČNÍ VOZIDLO a číslem 06 C.
- Musí být ve spojení s ředitelem a s dispečinkem.

- Kontrolními body projíždí nejpozději 45 minut před ideálním průjezdem prvního soutěžního vozu a do cíle by mělo dojet před kontrolními vozidly SK a pozorovatele.
- Řídí se podrobnými pokyny pro organizační vozidla a při zjištění nedostatků se musí postarat o jejich nápravu – v závažných případech okamžitě informuje vedoucího RZ, dispečink a ředitele.
- Doporučené vybavení: náhradní dokumenty, tiskopisy a ostatní potřeby pro kontrolní body, ČK, Start, Cíl a Stop, žlutá vlajka, náhradní vysílačka a baterie, hradicí páska, kladivo, drát, kleště, náhradní kolíky a tabulky zakázaného prostoru.

01 – ŘEDITEL RALLY

- Ve voze může být ředitel nebo pověřený člen organizačního výboru.

02 – SPORTOVNÍ KOMISAŘ

03 – POZOROVATEL

- Vozidla musí být vybavena předepsaným označením (odpovídající nápisy a čísla).
- Kontrolují připravenost celé trati a RZ z hlediska sportovních řádů.

04 – INSPEKČNÍ BEZPEČNOSTNÍ VOZIDLO POŘADATELE

Jsou to vozidla kontrolního charakteru, která se přímo podílí na realizaci Bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ. Jedná se o zkušené činovníky, kteří od výběru RZ až k samotné realizaci dbají na plnění úkolů na jednotlivých stanovištích a úsecích. Dbají na úplnost a včasné obsazení stanovišť, všech bezpečnostních prvků (sanity, časoměřiči, záchranný systém, radiobody, spojení, retardéry, divácká a nebezpečná místa. Jeden z posádky je vlastníkem licence HČB nebo absolventem školení FAS. Inspekční vozidlo:

- Je vždy vybaveno majákem a sirénou, doporučuje se rozhlasové zařízení.
- Je označené nápisem INSPEKČNÍ BEZPEČNOSTNÍ VOZIDLO a číslem 04.
- Je určené pro kontrolu bezpečnostních opatření podle bezpečnostního plánu, Organizačního a provozního řádu RZ a bezpečnostního desatera.
- Řídí se podrobnými pokyny pro bezpečnostní vozidla.
- Ve spolupráci s pořadatelem provede nutné korekce bezpečnostních opatření podle skutečného stavu.
- V naléhavých případech a při velkém počtu diváků musí zajistit, aby pořadatelé doplnili bezpečnostní opatření.
- Doporučené vybavení vozidla: hradicí páska, kolíky, tabulky zakázaného prostoru apod.
- Inspekční vozy musí být minimálně dva. Je doporučeno mít více inspekčních vozů jedoucích v různých časech (pauza mezi jednotlivými vozy by měla být 10 min.). Organizace a přesné časy vjezdů vozidel 04 musí být uvedeny v bezpečnostním plánu.

06 – HLAVNÍ ČINOVNÍK BEZPEČNOSTI

- Je zodpovědný za realizaci bezpečnostního plánu a OPŘ RZ.

05 – BEZPEČNOSTNÍ DELEGÁT ASN

Na základě zaslání bezpečnostního plánu a OPŘ RZ se za přítomnosti ředitele a činovníka pro bezpečnost (popřípadě určeného člena organizačního výboru) uskuteční osobní kontrola trati 1 měsíc před rally. Proběhne skutečné seznámení s tratí a bezpečnostním plánem, s důrazem na riziková místa, divácká místa, přechody, průchody, parkování, příjezdové a odjezdové trasy, příjezdy soutěžních vozidel k RZ,

ČK, start RZ, letmý cíl, stanoviště stop včetně technického zabezpečení. Vyhodnotí se připomínky Asociace jezdců, zda byly zapracovány do Bezpečnostního plánu, popřípadě jiné připomínky k trati (opravy komunikací, zkrácení RZ, retardéry, servis apod.). Všechny tyto připomínky budou zapracovány do definitivní verze BP!

Bezpečnostní delegát bude pozván pořadatelem na školení vedoucích RZ, zástupců a vedoucích bezpečnosti RZ, kde budou dané části RZ detailně diskutovány.

- Vozidlo s bezpečnostním delegátem ASN, který je pověřen kontrolou divácké bezpečnosti (zejména na rychlostních zkouškách) musí být vybaveno majákem, rozhlasovým zařízením a odpovídajícím označením.
- Při průjezdu musí mít možnost okamžitého spojení s ředitelem a s dispečinkem.
- Pro jeho průjezd rychlostní zkouškou platí jeho nejpozdější vjezd do RZ je 20 minut před prvním soutěžním vozem a do cíle by měl dojet nejpozději před posledním předjezdeckým vozidlem „0“.
- Bezpečnostní delegát může přímo na RZ požadovat, aby pořadatelé provedli okamžitá bezpečnostní opatření, a v naléhavých případech může sám diváky vykázat z nebezpečných míst.
- Má právo doporučit řediteli zrušení nebo pozdržení RZ z bezpečnostních důvodů.
- Na stanovišti Stop oznámí zjištěný stav a požadovaná opatření zástupci vedoucího RZ.
- Doporučené vybavení vozidla: hradicí páska.

06 D – KONCOVÉ VOZIDLO

- Jede za posledním soutěžním vozidlem, je označeno šachovnicovými praporky a řídí se pokyny ředitele a dispečinku.
- Kontrolními body projíždí na pokyn VRZ dle pokynu dispečinku.
- Koncové vozidlo nemůže vjet do RZ dříve, dokud všechna vozidla, která ještě pokračují v rally, nedojela do cíle nebo neprojela bezpečnostním bodem uvnitř RZ (stanoviště zásahových vozidel).
- Za koncovým vozidlem obvykle projíždí trať i vozidlo 06 E (svoz výsledků).
- Při poruše vozidla 06 E (svoz výsledků) přebírá jeho povinnosti koncové vozidlo a naopak.
- Pokud se trať RZ neotevívá, může projet pouze vozidlo 06 E.
- Po průjezdu koncového vozidla je trať volná pro normální provoz.

06 E – SVOZ VÝSLEDKŮ

- Jede za posledním soutěžním vozidlem spolu s koncovým vozidlem, řídí se pokyny ředitele rally a dispečinku.
- Přebírá dokumentaci z jednotlivých kontrol na trati rally (ČK, PK, starty RZ, radiobody a bezpečnostní body, rozhodčí faktů, cíle RZ a stanoviště Stop).
- Přebírá jízdni výkazy od posádek, které zůstaly na trati a rally ukončily.
- V žádném případě nesmí předjet žádné zpožděné vozidlo, které ještě pokračuje v rally.
- Pokud stojící posádka hned neodevzdá jízdni výkaz sama, musí svozové vozidlo vyčkat až do uplynutí limitu pro zpoždění (15 minut proti ideálnímu času v daném spojovacím úseku), teprve potom jízdni výkaz převzít a pokračovat v další jízdě.
- Veškerou dokumentaci odevzdá na ředitelství pověřenému činovníkovi rally.
- Při poruše koncového vozidla 06 D přebírá jeho povinnosti svozové vozidlo 06 E a naopak.
- Za určitých podmínek pokud se trať RZ neotevívá, může projet pouze vozidlo 06 E.

2.7.8. BEZPEČNOSTNÍ KONTROLA RYCHLOSTNÍ ZKOUŠKY

Příjezd k RZ:

- Fungující pořadatelská služba (pořadatel, policie, bezpečnostní služba).
- Volný průjezd pro soutěžní vozy (pozor na parkování civilních aut).
- Vhodné nasměrování diváků.
- Řádné dopravní značení v souladu zák. č.361/2000Sb., včetně upozornění pro místní občany, kteří v daných lokalitách RZ bydlí (např. info o zákazu vjezdu).

Bezpečnostní opatření na startu RZ:

- Přítomnost činovníků (vedoucí RZ, vedoucí bezpečnosti RZ) a jejich pomocníků na stanovištích.
- Oboustranné zahrazení stanovišť proti vstupu nepovolaných osob a ochrana fotobuňky na startu RZ (odklonění diváků).
- Zapisování organizačních, kontrolních a bezpečnostních vozidel do zvláštní kontrolní listiny.
- **START** (řídící radiobod START) a **fungující spojení:**
  - start <--> stop
  - start <--> dispečink (hlavní bezpečnostní činovník)
  - start <--> ředitel
  - start <--> radiobody
- Přítomnost a umístění bezpečnostních vozidel: záchranné vozidlo ASR, sanita ZZS, VBRZ, případně hasičské anebo vyprošťovací vozidlo (pamatovat na možnost snadného výjezdu při zastavení RZ, kdy na startu stojí soutěžní vozy – zásahová vozidla musí stát za startovní čarou ve směru RZ. Lékař může sedět ve vozidle ASR.
- Funkční spojení se všemi bezpečnostními a zdravotnickými vozidly.
- Umístění ostatních vozidel (VRZ, spojení, technik, ...).
- Umístění hasicích přístrojů (2 x 4 kg vpravo a vlevo).
- Odpovídající pořadatelská služba.

Radiobody a bezpečnostní body na trati RZ:

- BD zkontroluje radiobody dle článku 5.5.4 Bezpečnostního manuálu.

Bezpečnostní opatření na trati RZ (podle Bezpečnostního plánu, bezpečnostního desatera a OPŘ RZ) :

- Provedení uzavírek trati a obsazení pořadatelů.
- Dostatečně dlouhé únikové zóny (vykřížování) – pozor na místa vedle únikových zón.
- Dostatečné oboustranné a účelné páskování před zatáčkou a za ní (brzdění a výjezd), označení zakázaných míst, pořadatelská služba.
- Zabezpečení diváckých míst, zahrazení, tabulky zákazu vstupu, pořadatelská služba, vzdálenost zapáskování před diváckým místem a za ním.

- Páskování diváckých míst: páskování jako tětivy oblouků, ne do rohu (diváci víc vidí a jsou dál).
- Zahrazení nebezpečných míst, tabulky zákazu vstupu, pořadatelská služba.
- Pozor na ostatní oblasti RZ (ve volném terénu, v lese atd.).

Pořadatelé:

- Rozmístění podle bezpečnostního plánu a Organizačního a provozního řádu RZ.
- Správné označení a vybavení píšťalkami.
- Zákaz požívání alkoholu, omamných a psychotropních látek.
- Znalost bezpečnostní problematiky a možnosti spojení.
- Pozor na civilní auta v blízkosti trati (odstranit nebo hlídat a označit).

Retardéry

- Umístění a provedení retardérů podle dokumentace.
- Bezpečnostní opatření u retardérů (podle bezpečnostního plánu a podle obecných pravidel).
- Pořadatelé – rozhodčí faktu a jejich pomocníci pro okamžitou opravu poškozeného retardéru.
- Funkční radiobod nebo jiné spojení.

Rozhodčí faktu

- Umístění u retardéru podle bezpečnostního plánu nebo ZU.
- Vybavení pro dokumentaci a spojení.

Letmý cíl a stanoviště Stop

- Umístění podle dokumentace rally (itinerář, bezpečnostní plán) a označení standardními panely FIA, bezpečnost činovníků.
- Oboustranné zahrazení stanovišť proti vstupu nepovolaných osob a ohrazení v dostatečné vzdálenosti kolem stanoviště Stop.
- Ochrana fotobuňky v letmém cíli (vhodné nasměrování diváků ještě před Stop).
- Přítomnost zástupce vedoucího RZ a jeho pomocníků na stanovišti Stop.
- Stanoviště radiové sítě Stop a fungující spojení:
  - cíl <--> stop a záložní spojení
  - stop <--> start
  - stop <--> dispečink
  - stop <--> ředitel
  - stop <--> radiobody
  - Minimálně 2 hasicí přístroje 4 kg na stanovišti Stop (vpravo a vlevo)
  - Odpovídající počet zkušených pořadatelů (pozor na oblast Cíl - Stop).

Kontrola odjezdu z RZ:

- Účinné zahrazení příjezdu v protisměru ke stanovišti Stop, dopravní značení a zábrany.
- Fungující pořadatelská služba (policie, bezpečnostní služba, hasiči).
- Volný průjezd pro projíždějící soutěžní vozy (pozor na parkování civilních aut).
- Vhodné nasměrování diváků mimo oblast cíle.

Ohlášení připravenosti:

VŠICHNI NAHLÁSÍ PŘIPRAVENOST SVÉHO ÚSEKU VEDOUCÍMU RZ NEJPOZDĚJI 60 MINUT PŘED STARTEM PRVNÍHO SOUTĚŽNÍHO VOZU!

2.8 SANITNÍ A ZÁCHRANNÝ SYSTÉM ASR

- Rozmístění sanitních vozů dle předpisů FIA do dojezdové jízdní doby 10 minut. Je nutné brát ohled na jízdní dobu vzhledem k použitým sanitním vozům a terénu rychlostní zkoušky - jízdní průměr 60 km/h dosáhne sanitní vůz na RZ jen výjimečně.
- Dále je možné mít ve voze Záchraného systému doktora ze sanitního vozu nebo může být doktor ve zvláštním voze. U nehody je rychleji než sanitka.
- Vyprošťování zraněných ze soutěžního vozu, vzhledem k možným poraněním musí být provedeno jen pod dohledem lékaře, ne samostatně jen posádkou Záchraného systému ASR. Ve výjimečných případech, kdy je posádka ohrožena na životě a je nezbytné posádku co nejdříve vyprostit z vozu, může zásah provést kdokoliv (oheň, voda, atd.)
- Je třeba dbát na to, aby řády v tomto ohledu byly bezezbytku dodrženy. Použití plně vybavených sanitních vozů dle Přílohy 7 Ročenky FAS AČR minimálně na startu každé RZ je nezbytně nutné. Převozové sanitky mohou být použity na bezpečnostním bodu, musí být ovšem doplněny předepsaným vybavením. Ve všech sanitních vozech musí být 3 členové posádky (dva nejsou akceptovatelní). Bez realizace výše uvedeného bude daná RZ zrušena. Poznámka: Pokud bude lékař členem posádky ve voze záchranného systému ASR nebo „svém“ přiděleném voze, poté posádku sanitky budou tvořit jen dva členové.
- Povinné používání vozů ASR jako Záchraného systému všemi pořadateli.
- Posádka v průběhu RZ musí být připravena k okamžitému zásahu a zdržuje se proto i s lékařem výhradně ve voze.

Bezpečnostní plán pro posádky ASR při závodech rally:

Pořadatel vydá verzi BP pro posádky ASR. Minimální předepsaný obsah:

- Podrobná přehledná mapa RZ s vyznačením radiobodů, retardérů včetně přírodních a možností zkrácení pro zásahové vozidla.
- Mapa RZ s okolím, včetně zakreslených příjezdových, odjezdových a evakuačních tras sanitních vozidel, tras plánovaných pro návrat ASR na start RZ v případě výjezdu apod.
- Podrobné schéma pozice Start – ne univerzální, ale skutečně řešící konkrétní místo, včetně místa pro vozidla ASR, ZZS, VBRZ.
- Postavení vozidel na startu – je důležité, aby vozidlo ASR mělo kontakt se startem a do RZ vždy vjelo jako první.

- Doporučený itinerář, stačí např. 4 stránky itineráře na jednu A4, kontakty na všechny důležité činovníky – vedení všech RZ + ředitelství a dispečink.
- Rozmístění bezpečnostních bodů – BD se při kontrole trati zaměří na rozmístění bezpečnostních bodů. Při nejasnostech konzultovat s koordinátorem záchranného systému ASR. Dbát zejména na dodržení dojezdového času zásahových vozidel v případě nehody.

2.9 PŘEDJEZDECKÉ VOZY (000, 00, 0)

2.9.1 POŽADAVKY NA POSÁDKU – KRITÉRIA

Zkušený řidič, který má již zkušenosti ohledně bezpečnosti v rally. Je držitelem ŘP pro skupinu „B“ a licence činovníka pro bezpečnost. Druhý člen posádky je také držitelem licence činovníka pro bezpečnost a má zkušenosti se zabezpečením RZ, včetně únikových zón, nebezpečných a diváckých míst. Je schopen řídit se pokyny dispečinku, reagovat na kritickou situaci na RZ, vyhodnotit a doporučit okamžitá řešení. Řešit problémy, které vzniknou z nedodržování podmínek bezpečnostního plánu a OPŘ RZ.

Upozornění:

- **Předjezdecké vozy označené 000 a 00 nesmějí jet po trati RZ s přilbami, posádka vozu s označením 0 může přilby použít.**
- **Vozy 000, 00 a 0 mají zákaz používání rozpisu!!!**

Posádky těchto vozidel se musí seznámit s tratí RZ v předstihu a to nejlépe v rámci seznamovacích jízd. K dispozici musí mít Bezpečnostní plán a Organizační a provozní řád RZ.

2.9.2. POŽADAVKY NA VOZIDLO VČETNĚ VYBAVENÍ

Jedná se o sériová vozidla, která jsou řádně pojištěna, nebo po domluvě s pořadatelem si zajistí pojištění na konkrétní podnik pro případ mimořádné události na RZ, nebo způsobení škody třetí osobě či majetku.

/Zde neplatí zákon o pozemních komunikacích č.361/200 Sb./

Technické vybavení:

2.9.3 POVINNOSTI

- Předá pořadateli aktivní telefonní číslo.
- Při opuštění stanoviště Start RZ uvede v činnost zvukové a světelné znamení.
- Po trati se pohybuje svižnou rychlostí, ale v žádném případě nezavodí!
- Dbá na dodržování všech opatření popsanych v bezpečnostním plánu a OPŘ RZ.
- Řeší případné problémy na RZ, chová se slušně, vstřícně, s cílem dosažení pozitivního řešení. K této činnosti využívá hlasitého rozhlasového zařízení na vozidle.
- V případě potřeby předá informace na radiobodu, nebo ve stanovišti STOP, které zajistí řešení problému.
- Po projetí celé RZ podá informaci na dispečink.
- Je neustále ve spojení z důvodu možného, opětovného nasazení vozidla při přerušení RZ.

2.10 BEZPEČNOSTNÍ HELIKOPTÉRA

Pořadatel může využít ke kontrole pohybu diváků v RZ bezpečnostní helikoptéru, která ale nenahrazuje povinnost použít bezpečnostní vozidla.

Nespornou výhodou bezpečnostní helikoptéry je její akceschopnost, možnost rychle se přesouvat do míst, kde lze předpokládat komplikace s diváky. Nabízí spolupráci s vozem bezpečnostního delegáta, případný návrat na problematické místo i v průběhu RZ. Helikoptéra může zkontrolovat RZ i několikrát za sebou a to i v jejím průběhu, čehož nelze jinak docílit, a podat okamžitou zprávu o situaci.

- Posádka helikoptéry má možnost prostřednictvím rozhlasového zařízení přímé komunikace s diváky.
- Posádka helikoptéry má možnost prostřednictvím radiostanice přímé komunikace s vozem bezpečnostního delegáta a ostatními vozy.
- Helikoptéra má možnost ve velmi krátkém čase zkontrolovat celou RZ i několikrát a přemístit se na následnou RZ.
- Výhodou je také velký psychologický efekt.
- Posádku bezpečnostní helikoptéry by měl tvořit zkušený pilot spolu s druhým bezpečnostním delegátem nebo činovníkem pořadatele s přehledem o bezpečnostní problematice, který se před začátkem rally seznámí s terénem RZ a dané lokality, vytipuje vhodný heliport, popř. zajistí potřebná povolení k přistání na soukromých pozemcích a vytvoří letový plán.

Po ukončení rally podá posádka bezpečnostní helikoptéry písemnou zprávu mapující její činnost.

3. BEZPEČNOSTNÍ MATERIÁLY

3.1 BEZPEČNOSTNÍ PLÁN RALLY

Zodpovědnost za vypracování má ředitel, hlavní činovník pro bezpečnost a hlavní lékař. **Bezpečnostní plán rally a Organizační a provozní řád RZ musí pořadatel (Organizační výbor) dodat jmenovanému bezpečnostnímu delegátovi 6 týdnů, to znamená nejpozději 41 dnů před startem rally. Dodání 41 dnů a méně před rally znamená automatické a okamžité vyřazení rally z kalendáře!!!**

Kontrolu BP provede bezpečnostní delegát přímo na RZ jeden měsíc před rally, přičemž zapracování změn a doporučení pořadatel realizuje do 14 dnů od kontroly.

Bezpečnostní plán musí speciálně řešit problémy, které mohou vzniknout v následujících oblastech:

- Bezpečnost diváků
- Bezpečnost soutěžících posádek
- Bezpečnost činovníků rally

Bezpečnostní plán zahrnuje:

- Umístění záchranných služeb
- Pokyny pro zásahy
- Trasy pro evakuaci
- Upozorněné a kontaktované nemocnice, operační střediska HZS a PČR

OSNOVA BEZPEČNOSTNÍHO PLÁNU

A. Obecná část

1. Umístění stálého centra rally (ředitelství) a dispečinku.

- adresa, jednoduchý a přehledný plánec, telefony

2. Jména odpovědných činovníků:

- Ředitel
- Zástupci ředitele
- Hlavní lékař a jeho zástupce
- Hlavní činovník pro bezpečnost
- Vedoucí bezpečnosti RZ (zodpovídají za bezpečnost na jednotlivých RZ)
- Rozhodčí faktů

3. Adresy a telefonní čísla jednotlivých služeb v oblastech, kde se RZ konají:

- Nemocnice v pohotovosti
- Zdravotnická záchranná služba
- Záchranný systém ASR
- Policie ČR a Městská policie

- Odtahová služba
- Hasičský záchranný sbor ČR (jeho součástí jsou i jednotky SDH) – pokud je použit

4. Telefonní seznam činností rally

- Seznam hlavních činností ředitelství a hlavních delegovaných činností
- Připravit rovněž jako vložku do BP - vydat ji až po aktualizaci seznamu při zasedání SSK
- Ředitelství
- Hlavní činnosti RZ

5. Popis celé trati rally s rozčleněním na spojovací úseky

- Standardní časový harmonogram (vzor ve standardních propozicích)

6. Celková mapa anebo mapy jednotlivých etap

- Vhodné měřítko a rozlišení, čitelnost
- GPS pozice důležitých míst (TP, Start a cíl rally, Starty RZ a Stop RZ, KP, servis, ředitelství)

7. Popis všech hlavních kontrolních a provozních míst rally

(jednoduché plány a nákresy s vyznačením bezpečnostních opatření a vybavení)

- Technická přejímka, start, cíl
- Servisní parkoviště, tankovací zóny
- Přeskupení, uzavřené parkoviště

8. Sledování a řízení rally

- Organizační schéma a systém spojení
- Centrální systém (činnost dispečinku)
- Sledovací GPS - ONI systém včetně projektu a řešení dokrytí pomocí radiové sítě
- Sledování soutěžních vozidel a vyhledávání pohřešovaných vozidel
- Systém použitý přímo na RZ

9. Označení a úkoly organizačních, bezpečnostních a kontrolních vozidel

- Způsob označení, popis, obsazení a úkoly OBK vozů

10. Harmonogram průjezdu OBK vozidel kontrolními body

- Tabulka časů vjezdu do všech kontrol na trati
- Podrobné pokyny pro OBK vozy jsou uvedeny v příloze

B. Detaily k jednotlivým RZ

1. Hlavní údaje o RZ

- Popis RZ (délka, povrch, retardéry)
- Hlavní činnosti RZ (jména, funkce a spojení)
- Hlavní činnosti rally a dispečink (jména funkce a spojení)

- Zdravotní služba, ASR, policie, hasiči (obsazení, místo a spojení)
- Radiobody a bezpečnostních body na RZ (obsazení, místo a spojení)
- Systém sledování a vyhledávání posádek (vnitřní činnost na RZ a spolupráce s dispečinkem) - popis nestandardních situací
- Časový program průjezdu OBK vozidel (od uzavíracího až po koncové)
- Popis zvláštních bezpečnostních opatření (např. přesun vozidla po RZ apod.)

2. Podrobné mapy RZ (měřítko 1:50.000 nebo podrobnější):

- Přesná místa všech pořadatelů, radiobodů, bezpečnostních bodů a zásahových vozidel.
- Odjezdové trasy sanitních vozidel (evakuační trasy).
- Objezdové trasy soutěžních vozidel.
- Vyznačení diváckých míst, případně diváckých parkovišť a přístupových cest.
- Všechny GPS souřadnice použité při podniku musí být udávány ve stupních, minutách a desetinách minuty (např. 139° 36,379').

C. Příloha bezpečnostního plánu (obecná část) - POKYNY

- Pro hlavní činovníky RZ
- Pro traťové komisaře radiobodu
- Pro rozhodčí faktu
- Pro pořadatele + vzor příručka pořadatele
- Pro organizační, bezpečnostní a kontrolní vozy
- Pro zdravotní zabezpečení
- Pro mimořádné události
- Pro součinnost s médii + vzory označení fotografů a TV
- Vzory vstupů a vjezdů s vyznačením oprávnění
- Pro soutěžící a posádky
- Pro činovníky a média
- Pro veřejnost

3.2 ORGANIZAČNÍ A PROVOZNÍ ŘÁD RZ

Organizační a provozní řád RZ je nedílnou přílohou bezpečnostního plánu. Je stěžejním návodem pro zabezpečení rychlostní zkoušky Vedoucím RZ a Vedoucím bezpečnosti RZ, kdy je nutné, aby tito činovníci na RZ věděli, jak přesně má dané místo vypadat. Tento materiál je také důležitý pro projednávání průjezdů RZ s obcemi.

Organizační a provozní řád RZ musí předem určovat:

1. Hlavní údaje o RZ

- Popis RZ (délka, povrch, retardéry).
- Hlavní činovníci RZ (jména + foto, funkce a spojení).
- Hlavní činovníci rally a dispečink (jména funkce a spojení).
- Zdravotní služba, ASR, policie, hasiči (obsazení, místo a spojení).
- Radiobody a bezpečnostních body na RZ (obsazení, místo a spojení).
- Systém sledování a vyhledávání posádek (vnitřní činnost na RZ a spolupráce s dispečinkem).
- Časový program průjezdu OBK vozidel (od uzavíracího až po koncové).
- Popis zvláštních bezpečnostních opatření (např. přesun vozidla po RZ apod.).
- Celková mapa rally

2. Podrobné mapy RZ (měřítko 1:50.000 nebo podrobnější):

- Přesná místa všech pořadatelů, radiobodů, bezpečnostních bodů a zásahových vozidel.
- Telefonní seznam jednotlivých pořadatelů.
- Odjezdové trasy sanitních vozidel (evakuační trasy).
- Objezdové trasy soutěžních vozidel.
- Vyznačení diváckých míst, diváckých parkovišť a přístupových cest.
- Všechny GPS souřadnice použité při podniku musí být udávány ve stupních, minutách a desetinách minuty (např. 139° 36,379').
- Dopravní značení apod.

3. Bezpečnostní a pořadatelské zajištění trati RZ (tabulky, popis, nákresy)

- Podrobné rozkreslení celé RZ ve vhodném měřítku včetně rozmístění traťových pořadatelů.
- Podrobné rozkreslení následujících stanovišť v měřítku umožňujícím detailní rozkreslení daného místa.
  - ČK a Start RZ
  - Divácká místa, přechody a příjezdové trasy
  - Místa, kde se předpokládá větší výskyt lidí
  - Retardéry
  - Obydlené oblasti (vesnice, města ale i chatové osady)
  - Potenciálně nebezpečná místa
  - Cíl a Stop
  - Je důležité vyznačit a očíslovat pozice pořadatelů

3.3 PROGRAM RALLY

Program rally je vždy určován předepsanými pravidly vydanými FIA a následně NSŘ, ZÚ, jednotlivými rozhodnutími ředitele, organizačního výboru, SK, včetně delegovaných činovníků. Kromě zveřejnění detailů k rally je nutné zveřejnit bezpečnostní informaci ke sledování rally. Dále aktivně provádět osvětu v tiskovinách, televizi, školách, MHD, na OÚ a MÚ ve všech dotčených obcích (+ polnosti, lesy, chráněná území).

V každém programu rally dát slovo předním, známým jezdcům s prosbou a výzvou na bezpečné stání diváků. K tomu užívat domácího jezdce, ze kterého budou mít diváci respekt. (pokud je to možné vždy projednávat s asociací jezdců).

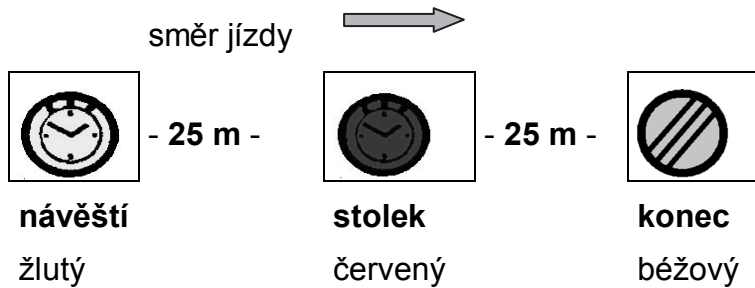
4. KONTROLNÍ BODY

ORGANIZAČNÍ A SPORTOVNÍ PODMÍNKY

(slouží i jako podklad pro práci organizačních vozidel)

4.1 ČASOVÉ KONTROLY (samostatné ČK , za kterými nenásleduje RZ)

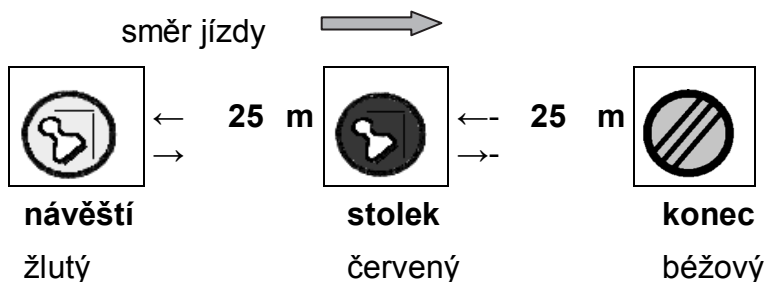
- Umístění podle dokumentace (itinerář, bezpečnostní plán)
- Označení standardními panely FIA:

- Přítomnost činovníků (časoměřiči, vedoucí ČK) a jejich označení podle ZU.
- Vybavení stanoviště (hodiny + záložní hodiny, informační hodiny, dokumentace, stolek, židle, možnost spojení).
- Fungující měření času a zapisování průjezdů do kontrolní listiny.
- Funkční pořadatelská služba.
- Oboustranné zahrazení oblasti kontroly proti vstupu nepovolaných osob.
- Ochrana stanoviště proti povětrnosti.

4.2 PRŮJEZDNÍ KONTROLY (PK)

- Umístění podle dokumentace (itinerář, bezpečnostní plán)
- Označení standardními panely FIA:

- Přítomnost činovníků na stanovišti (vedoucí PK a pomocník) a jejich označení dle ZU.
- Znalost způsobu potvrzování jízdních výkazů a zapisování do kontrolní listiny.
- Zahrazení oblasti kontroly proti vstupu nepovolaných osob.
- Ochrana stanoviště proti povětrnosti.

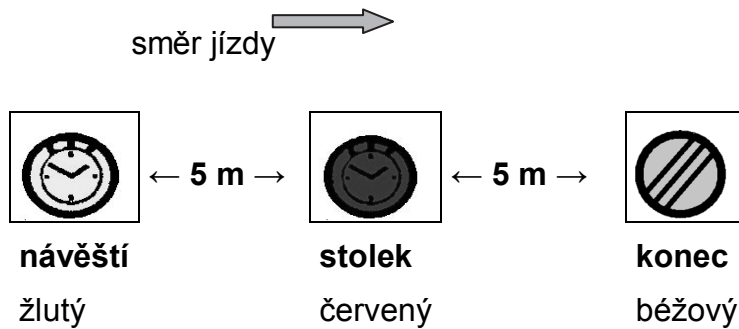

4.3 SERVISNÍ PARKOVIŠTĚ

(ČK na vjezdu a na výjezdu, organizace a bezpečnost v SP, tankovací zóna, značení pneu).

4.3.1. ČK NA VJEZDU A ČK NA VÝJEZDU:

- Umístění podle dokumentace (itinerář, bezpečnostní plán)
- Označení standardními panely FIA:

- Přítomnost činovníků na stanovišti (časoměřiči, vedoucí ČK) a fungující měření času.
- Označení činovníků podle ZU, a jejich vybavení (jako v běžné ČK).
- Ohrazení zvláštní zóny před vjezdovou ČK (pro mechaniky, média apod.).
- Oboustranné zahrazení oblasti kontroly proti vstupu nepovolaných osob.
- Fungující pořadatelé.
- Ochrana stanoviště proti povětrnostním vlivům.

4.3.2. ORGANIZAČNÍ OPATŘENÍ V SP:

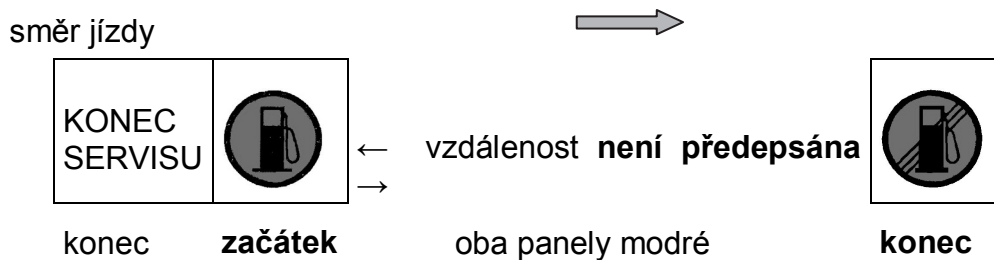
- Kontrolovat podle dokumentace (itinerář, bezpečnostní plán).
- Kontrola vjezdu servisních, doprovodných a jiných oprávněných vozidel.
- Parkoviště pro ostatní vozidla (doprovodná, pořadatelská, kontrolní, VIP).
- Přítomnost vedoucího SP, technického komisaře a pořadatelů.
- Využití místa, pořádek v SP, sociální zařízení.
- Organizace vjezdu a výjezdu (plynulý příjezd a odjezd soutěžních i servisních vozidel).

4.3.3. BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ V SP:

- Kontrolovat podle dokumentace (itinerář, bezpečnostní plán).
- Přítomnost bezpečnostních vozidel, sanita RZP + posádka, hasičské vozidlo.
- Fungující spojení.

4.3.4. TANKOVACÍ ZÓNA:

- Označení standardními panely FIA:

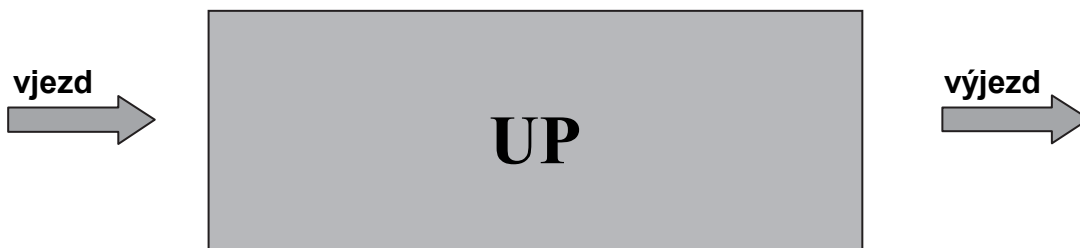
- Přítomnost vedoucího TZ a pořadatelů (musí být výrazně označeni).
- Dostatečná velikost zóny a volný pruh pro výjezd netankujících vozidel.
- Ohrazení tankovací zóny a **zákaz vstupu nepovolaných osob**.
- Hasiči se zařízením pro hašení vznětlivých látek (auto s obsluhou).
- Pracovníci a prostředky na likvidaci úniků ropných látek (odpovídající množství).
- Tankovat mohou jen 2 členové každého týmu.

4.3.5 ZÓNA PRO ZNAČENÍ PNEU

- Musí být umístěna hned za výjezdem z tankovací zóny (organizačně spadá pod TZ).
- Označení začátku a konce modrým panelem pro značení pneu (znak pneumatiky)
- Přítomnost technického komisaře a pomocníků (do zóny může jen 1 člen týmu).

4.4 KONTROLY PŘESKUPENÍ

(ČK na vjezdu a na výjezdu, mezi nimi UP)

4.4.1. VJEZDOVÁ A VÝJEZDOVÁ ČK

- Umístění podle dokumentace (itinerář, bezpečnostní plán).
- Označeny obdobně jako u ČK.
- Přítomnost činovníků na stanovišti (časoměřiči, vedoucí ČK) a pořadatelů.
- Označení činovníků podle ZU a jejich vybavení (hodiny, stolky, židle, kontrolní listiny).
- Fungující měření času a připravenost na výměnu jízdních výkazů.
- Zahrazení oblasti kontroly proti vstupu nepovolaných osob.
- Ochrana stanoviště proti povětrnostním vlivům.

4.4.2. UZAVŘENÉ PARKOVIŠTĚ

- Umístění podle dokumentace (itinerář, bezpečnostní plán).
- Ohrazení UP a zákaz vstupu nepovolaných osob.
- Zákaz otevřít motorovou kapotu a jakékoliv práce na vozidle s výjimkou oprav dle článku 42.6 SPR FAS AČR.
- Označení a dostatečný počet pořadatelů UP.
- Přítomnost technického komisaře.
- Vybavení potřebnou hasební technikou.
- Vytvořit odpovídající sociální zázemí pro čekající posádky.

4.4.3. ZVLÁŠTNÍ USPOŘÁDÁNÍ

- Za kontrolou přeskupení může bezprostředně následovat servisní parkoviště.
- Potom jsou časové kontroly na výjezdu z UP a na vjezdu do SP sloučeny do jedné časové kontroly.
- Označení této sloučené ČK může být obdobné jako u ČK servisního parkoviště (tj. zkrácená vzdálenost panelů na 5 m).

4.5 RYCHLOSTNÍ ZKOUŠKY

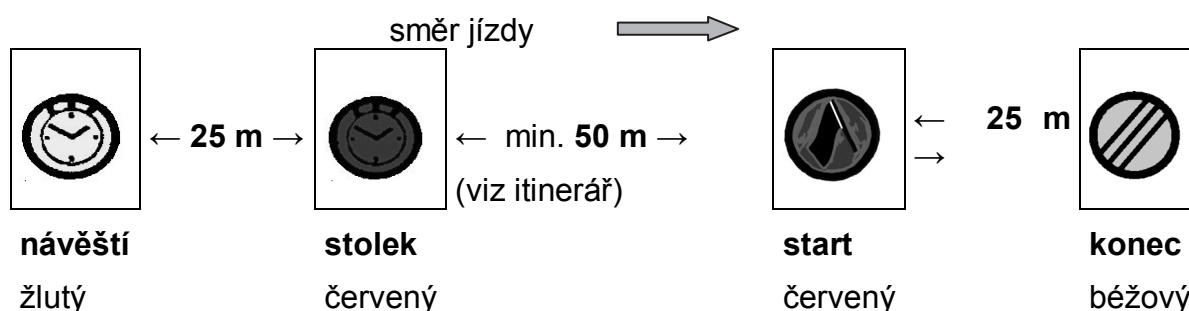
(ČK před RZ, Start, radiobody, bezpečnostní body, Cíl, Stop)

4.5.1. PŘÍJEZD K RZ:

- Dopravní značení, upozornění na konání RZ, zahrazení.
- Fungující pořadatelé (policie, bezpečnostní služba).
- Volný průjezd pro soutěžní vozy (pozor na parkování civilních aut).
- Vhodné nasměrování diváků.
- Dostatečná vzdálenost na příjezd od hlavní silnice ke stanovišti ČK (nehromadění čekajících vozů na hlavní silnici), nicméně nutné zohlednit i snadnost využití objízdné trasy a obousměrného rally provozu v případě zrušení RZ.

4.5.2. STANOVIŠTĚ ČK A STANOVIŠTĚ STARTU DO RZ (SPOLEČNÁ OBLAST):

- Umístění podle dokumentace rally (itinerář, bezpečnostní plán).
- Označení standardními panely FIA:

- **Přítomnost činovníků (časoměřiči, vedoucí ČK, vedoucí RZ, vedoucí bezpečnosti RZ)** a jejich pomocníků na stanovištích.
- Označení činovníků podle ZU a jejich vybavení (ČK – jako v běžné ČK, Start – správně umístěné a viditelné hodiny, fotobuňka, záložní hodiny, startovní čára a startovní tyčka, startovací tabulky, dokumentace, stolek, židle, možnost spojení).
- Oboustranné zahrazení obou stanovišť proti vstupu nepovolaných osob a ochrana fotobuňky na startu RZ (nasměrování diváků).
- Funkční časoměrná technika a její obsluha, zapisování průjezdů organizačních, kontrolních a bezpečnostních vozidel do zvláštní kontrolní listiny.
- Normální startování a měření vozidel s nulami.
- Odpovídající pořadatelská služba.
- Bezpečnost činovníků a ochrana stanoviště proti povětrnostním vlivům.
- **Organizování diváků (přechody, průchody, směr na divácká místa).**

Organizace pohybu diváků mezi ČK a START, diváci musí být odděleni od závodních aut, platí zde režim UP

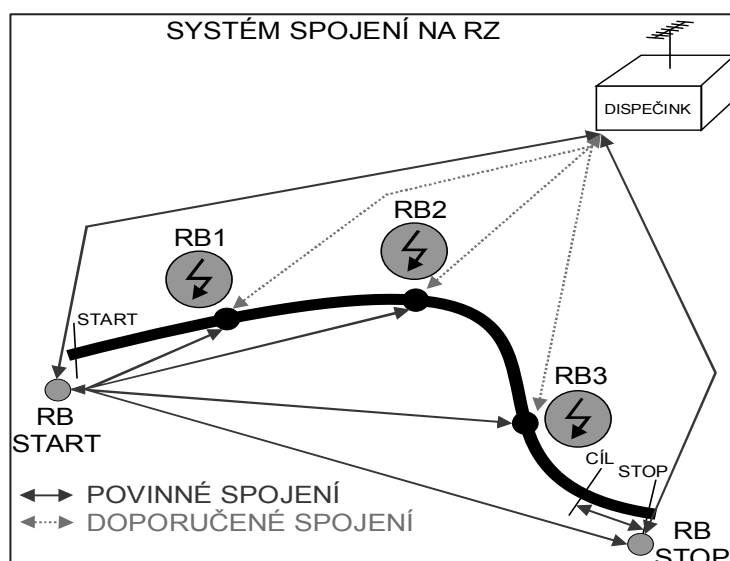

Páskování pro diváky musí být jednoznačné, ne jedna páska – plachtovina „na krásu“ a další páska „pro diváky“

4.5.3 BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ NA STARTU RZ:

- **Stanoviště START (řídící radiobod START) a fungující radiové spojení:**

- start <--> stop
- start <--> dispečink
(hlavní bezpečnostní činovník)
- start <--> ředitel
- start <--> radiobody

Přítomnost a umístění bezpečnostních vozidel:

- Sanita RZP s posádkou (v průběhu RZ a také 60 minut před prvním rally vozem musí být přítomna ve svém vozidle)
- Záchranný systém ASR
- Doporučeno vyprošťovací (odtahové) vozidlo
- Doporučeno hasičské vozidlo
- Pamatovat na možnost snadného výjezdu při zastavení RZ, kdy na startu stojí soutěžní auta.
- Umístění ostatních vozidel (VRZ, VBRZ, spojení).
- Umístění hasičích přístrojů (2 x 4 kg) včetně obsluhy.
- Funkční spojení se všemi bezpečnostními a zdravotnickými vozidly.

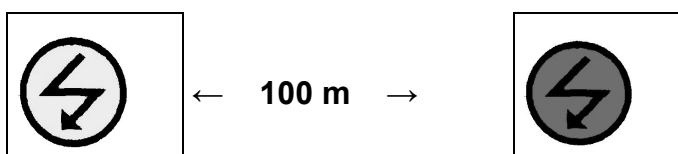
S ohledem na možná přerušení rychlostních zkoušek se doporučuje na vhodném místě v dosahu rychlostních zkoušek umístit záložní předjezdecký vůz, který vedení rally může v případě potřeby operativně nasadit.

4.5.4 RADIOBODY A BEZPEČNOSTNÍ BODY NA TRATI RZ:

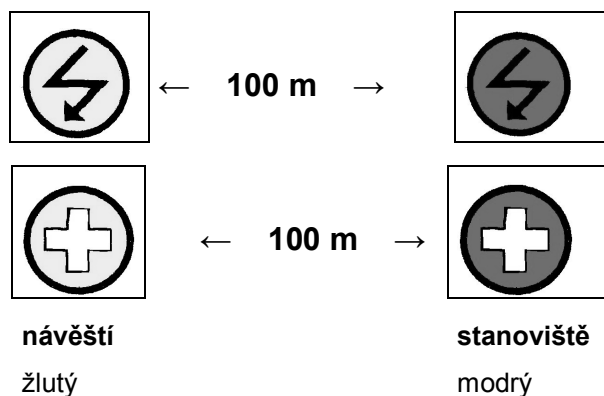
- Umístění podle dokumentace (itinerář, bezpečnostní plán).
- Ohrazení prostoru proti vstupu nepovolaných osob.
- Označení standardními panely FIA:

směr jízdy →

RADIOBOD: = jen radiobod

BEZPEČNOSTNÍ BOD: radiobod + sanita + záchranný systém ASR

Při výběru pozic bezpečnostních bodů je důležité dbát také na vhodné postavení zásahových vozidel

- Vedoucí RB (BB) – řídí činnost a zodpovídá za dokumentaci.
- Traťový komisař - má výraznou žlutou vestu se symbolem radiobodu (bílý blesk v modrém kruhovém poli) a žlutou vlajku = signalizátor.
- Radista – ovládá vysílačku a spojení (podle bezpečnostního plánu).

4.5.5 BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ NA TRATI RZ (PODLE BEZPEČNOSTNÍHO PLÁNU A OPŘ RZ) :

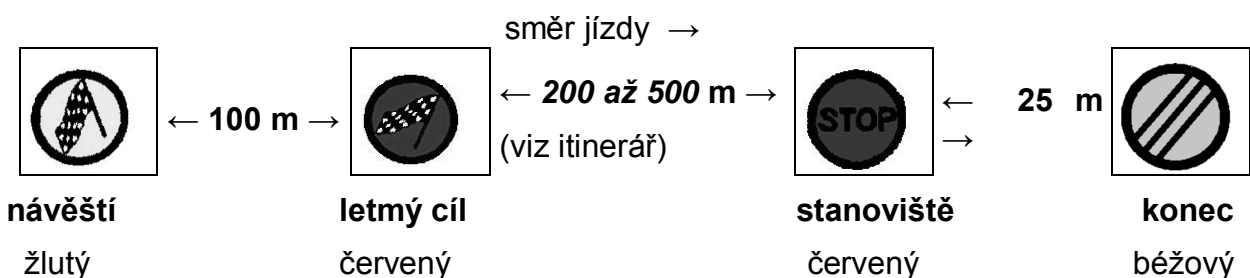
- Provedení uzavírek trati a obsazení pořadatelskou službou.
- Dostatečně dlouhé únikové zóny, dostatečné a účelné páskování, označení zakázaných prostorů a míst.
- Zabezpečení diváckých míst, nebezpečných úseků, retardérů, apod.
- Pozor na ostatní oblasti RZ (ve volném terénu, v lese atd.).

4.5.6 TRAŤOVÍ KOMISAŘI, ROZHODČÍ FAKTU A POŘADATELÉ:

- Rozmístění podle bezpečnostního plánu a OPŘ RZ.
- Správné označení a vybavení.
- Možnosti spojení.
- Umístění a provedení retardérů podle dokumentace.
- Bezpečnostní opatření u retardérů a rozhodčích faktu (umístění, označení průkazkou se jménem, vybavení pro dokumentaci, spojení).
- Při špatném průjezdu soutěžního vozidla, okamžitě hlásit na dispečink.

4.5.7. LETMÝ CÍL A STANOVIŠTĚ STOP

- Umístění podle dokumentace rally (itinerář, bezpečnostní plán)
- Označení standardními panely FIA:

- Oboustranné zahrazení stanovišť proti vstupu nepovolaných osob a ohrazení v dostatečné vzdálenosti kolem stanoviště Stop.
- Ochrana fotobuňky v letmém cíli (vhodné nasměrování diváků ještě před Stop) a místo dostatečně vzdálené od trati RZ pro obsluhu (časoměřiče) fotobuňky.
- Přítomnost činovníků (časoměřiči, zástupce vedoucího RZ, počítači výsledků) a jejich pomocníků na stanovišti.
- Vybírat vhodné místo pro činovníky (polní, lesní cesty, boční uličky, bezpečná místa).

- Označení činovníků podle ZU a jejich vybavení (fotobuňka, automatické hodiny s tiskem, další hodiny pro zdvojené měření, zdvojené spojení stanovišť Cíl a Stop, dokumentace, stolky, židle, informační tabule).
- Funkční časoměrná technika a její obsluha, hlášení a zapisování na Stop.

Fungující spojení a koncový radiobod Stop:

- cíl <--> stop a záložní spojení
  - stop <--> start
  - stop <--> dispečink
  - stop <--> ředitel
  - stop <--> radiobody
- Odpovídající počet pořadatelů (pozor na oblast cíl-stop).
  - Vybírat správně místo pro stanoviště Stop s dostatečným prostorem pro všechny činovníky a optimálně i jejich vozidla.
  - Minimálně 2 hasicí přístroje 4 kg.
  - Bezpečnost činovníků a ochrana stanoviště proti povětrnostním vlivům.
  - Umístění výsledkové tabule.

4.5.8. ODJEZD Z RZ:

- Účinné zahrazení příjezdu k RZ - stop, dopravní značení a zábrany.
- Pořadatelé (police, bezpečnostní služba).
- Volný průjezd pro soutěžní vozy (pozor na parkování civilních aut).
- Vhodné nasměrování diváků mimo cílovou oblast.

4.5.9. OHLÁŠENÍ PŘIPRAVENOSTI RZ:

- Od uzavření RZ komunikovat s dispečinkem /vedoucí RZ/,určený člen organizačního výboru.
- Kontrola všech bezpečnostních vozidel na stanovištích (sanita, vozy ASR, hasiči).
- Předávat průběžné informace o zabezpečení RZ.
- Kontrola jednotlivých stanovišť (spojení, připravenost, vybavenost).
- Kontrola jednotlivých diváckých míst (spojení, připravenost, vybavenost, počet diváků).
- Kontrola bezpečnostních vozidel pohybujících se po RZ.
- Řešení mimořádných situací (průjezd autobusu, sanita do RZ nesouvisící s rally).
- Respektovat řešení problému dispečink - vedoucí RZ.
- Po projetí posledního bezpečnostního vozidla po RZ předat info na dispečink.

5. OSTATNÍ

ORGANIZAČNÍ A SPORTOVNÍ PODMÍNKY

5.1 SYSTÉM ŠKOLENÍ

Základní školení pořadatelů - činníků na RZ, ke kterému je dobré přizvat i osoby, které pomáhají s přípravou RZ. Před každou rally musí proběhnout školení pořadatelů, traťových komisařů, rozhodčích faktů a vedoucích diváckých míst.

5.1.1. PŘÍPRAVA RZ - ČASOVÁ OSA

- Základní seznámení činníků RZ s podobou RZ a jejími specifiky, diváckými místy, počtem pořadatelů – ihned, co bude potvrzena konečná podoba RZ (úřady, dotčené organizace, AJR, BD), aby měl VRZ dostatek času na zajištění předepsaného počtu pořadatelů.
- Školení činníků RZ nejlépe jeden měsíc před rally, viz doporučení o přítomnosti bezpečnostního delegáta.
- Předání RZ VRZ, ZVRZ, VBRZ, při kterém bude upřesněno postavení diváckých míst, nebezpečných zón, únikových zón, postavení kontrolních stanovišť a radiobodů, nejdříve po kontrole RZ bezpečnostním delegátem.
- Informovat obyvatele dotčených obcí pomocí letáků, bezpečnostních pokynů, školy, vývěsky, veřejná shromáždění, tiskem, kabelovou televizí apod. nejdéle tři týdny před rally.
- Školení pořadatelů – nutno proškolit maximální počet (zbytek individuálně, ale odpovědně). Pověřený pracovník organizačního výboru.
- Kontrola RZ během seznamovacích jízd, nasazení bezpečnostních prvků. Stanoviště vybrat vždy na startu a na rizikovém místě RZ. Vybírat domácí pořadatele se znalostí prostředí. Hasiči, sportovci, studenti - více jak 18 let.
- Jasně vytyčený úsek pro každého pořadatele k převzetí a garanci zabezpečení dle bezpečnostního plánu.
- Divácká a riziková místa vytyčit již dva dny před rally, včetně průchodů, přechodů na RZ. Stanoviště předávat vždy nejzkušenějším pořadatelům.
- Konečná příprava RZ – páskování v dostatečném předstihu, včetně tabulek ZAKÁZANÝ PROSTOR. Zkontrolovat ráno před vlastní rally, zda nedošlo k poškození či zničení (vítr, vandalové, apod.).
- Zavedení pořadatelů na místo a doškolení těch, kteří nebyli na oficiálním školení.

5.1.2. ŠKOLENÍ HLAVNÍCH ČINOVNÍKŮ RZ (VRZ, ZVRZ, VBRZ, ZVBRZ)

- organizuje Svaz rally
- dle schválené osnovy

5.1.3. ŠKOLENÍ TRAŤOVÝCH KOMISAŘŮ, ROZHODČÍCH FAKTU, VEDOUCÍCH DIVÁCKÝCH MÍST

- Provádí ředitel, HČB nebo pověřený člen organizačního výboru.
- podle osnovy nebo podle dodané prezentace Svazem rally.

5.1.4. ŠKOLENÍ POŘADATELŮ NA JEDNOTLIVÝCH POSTECH RZ

- Provádí ředitel, HČB nebo člen organizačního výboru.
- podle osnovy nebo podle dodané prezentace Svazem rally.

Poznámka: Důkladné školení pořadatelů - délka 1,5 h max., musí být obsažné a pro přihlášené pořadatele motivující k účasti. Je důležité, aby školení pořadatelů bylo maximálně krátké, jednoduché a úderné. Je potřeba pořadatele při přednášce neunudit. Dbát na to, aby byli všichni na školení přítomni. Předávat písemné brožury o bezpečnosti a rally s cílem šíření potřebné osvěty.

5.2 SEZNAMOVACÍ JÍZDY

- Označení stanovišť ČK, Start, Cíl, Stop a všech radiobodů i retardérů musí být uděláno jasným způsobem viditelným pro všechny posádky.
- Místní obyvatelé mívají obavy ze seznamovacích jízd. Je třeba jim ukázat, že se nemají čeho bát, proto se musí posádky za případné překročení povolené rychlosti nebo nebezpečnou jízdu při seznamovacích jízdách více a tvrdě postihovat.
- Je vhodné domluvit se s místní policií na pomoci při kontrole seznamovacích jízd.
- Omezování rychlostí při průjezdech obcí (škola, nákupní středisko, apod.).
- Měření rychlosti v rizikových místech dle požadavku OÚ, ať už policií nebo externí firmou.
- Důležitá je také preventivní kontrola "černých seznamovacích jízd" na trati RZ před oficiálním časem seznamovacích jízd. Ředitel rally vydá seznam rozhodčích faktů, kteří budou oprávněni kontrolovat RZ před rally. Posádce, která bude přistižena při seznamovací jízdě mimo čas vyhrazený pro seznamovací jízdy v ZU daného podniku, bude odmítnut start na dané rally.

5.3 INFORMACE PRO MÍSTNÍ OBYVATELE

- V dostatečném předstihu před rally více informací do domácností (letáky), na obecní úřady, do škol, autobusů, na vývěsky apod.
- V diváckých místech umístit tabule s upozorněním na bezpečné sledování rally, případně tabule, kde budou konkrétně popsána místa pro diváky.
- Na požádání zastupitelstva vysvětlit problematiku rally, prokázat pojištění závodu s garancí odstranění škod a následků, popřípadě opravy komunikací.
- Projednat zveřejnění informací ohledně rally v místním rozhlase, popřípadě v obecních kabelových TV.
- Je doporučeno osobně obeznámit obyvatele domů stojících přímo u trati RZ či v její blízkosti se situací během závodu (upozornit na možná rizika související s pohybem na vlastním pozemku, zaparkováním vozu, pohybem domácího zvířectva, časy uzavírky komunikace atd.).

5.4 BEZPEČNOSTNÍ TELEFONY

- **Stávající SOS bezpečnostní telefon použít pouze!!! jako komunikační kanál mezi posádkami soutěžních vozů a dispečinkem rally. Ne pro další pořadatelské složky. Posádky na něj hlásí i svoje odstoupení, stěžují si pak, že se nemohly dovolat, z důvodu obsazení tel. Čísla. Tím nemohou dostat své povinnosti ohlásit odstoupení z rally.**
- **Na všech rally FAS AČR se používají tato dvě bezpečnostní čísla:**

1/ Bezpečnostní telefon 1   00420 776 339 319

- určen pouze do soutěžních vozů

2/ Bezpečnostní telefon 2   00420 777 505 402

- pro urgentní případy a pro interní potřebu RZ

- do vozidel závodníků

- vedení rally (uvést v Bezpečnostním plánu)

- pořadatelům na RZ a do příručky pořadatele

- k použití pro veřejnost (do programu rally, na cedule na RZ)

- pro zodpovědné diváky

- členy týmu

Tyto dvě telefonní linky budou jednotné pro všechny rally zařazené do kalendářů MČR a RSS, včetně volných rally.

Při pravidelném testování soutěžních vozidel v Praze a ve Zlíně bude nalepeno do každého vozidla viditelně číslo bezpečnostního telefonu. Před každou rally její pořadatel provede kontrolu přítomnosti a čitelnosti tohoto štítku, případně zajistí jeho dolepení či přelepení. Toto může provést buď prostřednictvím pověřeného činovníka rally nebo pověřením technických komisařů, kteřížto úkony provedou v rámci technických přejímelek soutěžních vozů.

5.5 BEZPEČNOSTNÍ FILM

Bezpečnostní film

Bezpečnostní film musí být připravený podle doporučení FIA, bude použit v lokálních TV, místních kabelových TV a internetu.

5.6 SCHVALOVÁNÍ TRATI ASOCIACÍ JEZDECŮ RALLY - AJR

Jezdecká asociace má za povinnost identifikovat potenciálně nebezpečná místa na RZ, na která by se měl pořadatel rally zaměřit. Riziková místa se pojmenují a vypracuje se písemný závěr. AJR společně s pořadatelem rally musí dojít ke shodě na příslušných bezpečnostních opatřeních. Člen AJR může jet s Bezpečnostním delegátem ve vozidle během rally a společně zkontrolovat zapracování připomínek do trati RZ.

5.7 INTERNET - WEBOVÉ STRÁNKY POŘADATELE RALLY

Pořadatel musí vyvinout maximální úsilí v oblasti informovanosti diváků a obyvatel dotčených obcí a to hlavně těch, jimiž vedou rychlostní zkoušky.

- Pořadatel musí zveřejnit na svých oficiálních webových stránkách informace týkající se bezpečnosti diváků a občanů dotčených obcí.
- Pořadatel musí občany informovat o harmonogramu a principu seznamovacích jízd.
- Pořadatel musí zveřejnit nákrety všech diváckých míst vhodných ke sledování rally včetně přechodů a příchodů k nim. Dále též mapy příjezdových tras a parkovacích kapacit, vč. pokynů pro diváky.
- Pořadatel musí informovat občany dotčených obcí o schématu uzavírek, jejich časech a objížďkách a to nejlépe zakreslením do mapy.
- Pořadatel musí informovat občany dotčených obcí o změnách v jízdnicích řádech dopravy (posunuté časy, mnohdy i místa).
- Pořadatel by se měl aktivně podílet na aplikaci změn v obslužnosti obcí a to zejména v době mezi jednotlivými průjezdy RZ. Operativně řešit přes Vedoucího RZ jednotlivé potřeby obyvatel v tomto čase, odjet či přijet do uzavřené obce osobním vozem. Samozřejmě pokud to časový harmonogram umožní a nedojde ke zpoždění.
- Pořadatel by měl zajistit umístění těchto informací na webové stránky či do kabelových televizí dotčených obcí (živelně nahrazují místní rozhlas), ale ne formou odkazu na www stránky pořadatele! Přihlízející nedivák nebude nikde nic hledat.
- Pořadatel musí na svých webových stránkách zveřejňovat informace o konání rally v několika vlnách v dostatečném předstihu. Např. v lednu zveřejnit termín – rally se koná v květnu, bližší informace přineseme v březnu (jedině takto lze zajistit informovanost např. chatařů a chalupářů).
- Pořadatel by měl obecné informace o konání rally uveřejnit i na www stránkách ubytovacích zařízení, hotelů, penzionů, kempů atd. v dané lokalitě z důvodu informovanosti veřejnosti plánující v daném termínu dovolené, cyklistické výlety, školy v přírodě, dětské tábory atd. (s většinou stejně pořadatel spolupracuje).
- Po zdárném ukončení rally by nemělo chybět poděkování dotčeným obcím a konkrétním osobám za spolupráci.
- Pořadatel se musí snažit více a hlavně pravidelně s obcemi komunikovat, snažit se je vtáhnout do organizace rally (besedy atd.).

Motto: OBEC JE PARTNEREM RALLY, NE JEJÍM RUKOJMÍM!

5.8 DISPEČINK

Před zahájením činnosti dispečinku je nutné nejdříve stanovit jednotlivé postupy, s jakými by měl dispečink pracovat. Stanovit odpovědnost určených pracovníků, včetně provedení odborného školení, vyjasnit úkoly, riziková úskalí jednotlivých RZ. Provede člen organizačního výboru nebo ředitel ve spolupráci s vedoucím dispečinku. Postup při řešení mimořádné události je vždy řešení v týmu a reakce na vzniklou situaci řídí a organizuje ředitel! Organizační postup při mimořádné události musí být domluven a zpracován před soutěží a musí obsahovat systém spolupráce ASR s lékařem.

Přítomnost na dispečinku:

Ředitel nebo jeho zástupce, hlavní lékař nebo jeho zástupce, vedoucí ASR, vedoucí dispečinku, operátoři jednotlivých RZ, operátoři systému ONI, výpočetní skupina.

Na zvažení je přítomnost zástupce hlavního činitele pro bezpečnost, který má přehled o zabezpečení RZ nebo člověka, který zná velmi dobře trať RZ a lidi na RZ, popřípadě se doporučuje vyslání jednoho pořadatele z týmu, který zabezpečuje RZ. Tento člověk zná trať RZ a její okolí a musí se aktivně podílet na přípravě jejího zabezpečení. Při řešení mimořádných situací umí činitelé dispečinku zasvětit do místní situace. Místnost pro dispečink musí být dostatečně velká.

Ředitel rally

- Ředitel je plně odpovědný za sledování průběhu rally, musí konzultovat případné problémy s HČ, popřípadě se zpracovatelskou skupinou, musí rally řídit.
- Podklady: Bezpečnostní plán rally, OPŘ RZ, telefonní seznam na jezdce (srovnaný podle startovních čísel), itinerář.

Vedoucí dispečinku

- Je schválen Svazem rally a je držitelem licence vydané FAS AČR, řídí chod dispečinku, zajišťuje předávání informací, které vyplynou z průběhu rally pro ostatní osoby, pro které jsou tyto informace určeny (př. HČ předávání časů při změně harmonogramu).
- Podklady: Bezpečnostní plán rally, OPŘ RZ, telefonní seznam na jezdce (srovnaný podle startovních čísel), itinerář.
- V případě radiového spojení musí mít k dispozici náhradní vysílačku (náhlavní soupravu nebo ruční vysílačku) pro odposlech informací.

Operátor RZ, operátor ONI

- Obsazení operátorů rozhoduje vedoucí dispečinku.
- Podklady: OPŘ RZ, telefonní seznam na pořadatele RZ, PC s připojením na ONI systém, mapa RZ se silou signálu, mapy RZ s pozicemi pořadatelů.

Hlavní lékař

- Podklady: Bezpečnostní plán rally, OPŘ RZ, itinerář

Vedoucí ASR

- Podklady: Bezpečnostní plán rally, OPŘ RZ, telefonní seznam na jezdce (srovnaný podle startovních čísel), itinerář

Bezpečnostní telefon 1 - jezdci:

- 776 339 319

Bezpečnostní telefon 2 - ostatní případy, ředitelství, pořadatelé, diváci, jezdci:

- 777 505 402

5.9 GPS MONITOROVACÍ SYSTÉM

Pořadatel rally po projetí RZ s jednotkou ACR Record obdrží mapu pokrytí signálem GSM a návrh dokrytí radiovým signálem, které je povinen splnit. Kopii tohoto návrhu obdrží BD.

Po provedených opatřeních je pořadatel rally povinen zajistit kontrolu funkčnosti radiového dokrytí. Výsledek kontroly bude předán vedoucímu dispečinku a BD před startem rally.

POZNÁMKY

POZNÁMKY

PŘÍLOHA ZABEZPEČENÍ RZ SYSTEM PÁSKOVÁNÍ

Druhy označení

Správné použití označení

Použití hradící pásky k vymezení prostorů pro diváky

Jak páskovat výjezdy z vedlejších nebo polních cest?

Použití hradící pásky k vymezení prostorů pro diváky

Místo na RZ bez diváků

Únikové zóny

Použití pomocných šipek u únikových zón

Odbočení

Horizonty a skoky

Horizonty a skoky + Stání za svodidlem

Zabezpečení obcí

Divácká místa

Divácké zóny

Přechody

Vozidla v blízkosti trati RZ

Všeobecné povinnosti bezpečnostních komisařů

Druhy označení:

Zakázaný prostor:

„Zakázaný prostor“ je základním označením, které se musí dávat na místa, kde není divácké páskování podél RZ, popřípadě k jasnému vytyčení zakázaného místa před hradicí páskou pro diváky. Vzdálenost mezi cedulemi musí být alespoň taková, aby od jedné bylo vidět na další. V případě předpokládaného většího výskytu diváků musí být vzdálenost menší. Minimální formát použitých cedulek je A4. Označení umístěné v prostoru musí být oboustranné a nebo musí být umísťováno oboustranně. Je důležité myslet při volbě papíru a tisku na stálost informace a čitelnost i při špatném počasí (laminace). Na zakázané prostory je nutné uvést také bezpečnostní telefon. Tabule může být vícejazyčná.

Vzor - předepsané označení „Zakázaný prostor“

Dodatková tabulka do obce a obydlených částí

Pro úplnou informovanost místních obyvatel (laické veřejnosti, přihlížejících) o možném nebezpečí při sledování rally je nutné používat ceduli „zakázaný prostor“ s dodatkovou informací ohledně možného rizika. Oboustranná cedule, která se připevní na plot, popř. na branku. Důležité je osobní projednání s majitelem pozemku či domu.

Druhy označení:

Označení na výjezdy z lesních a polních cest:

- Tato cedule je velmi důležitá jako informace pro případné motoristy, kteří by chtěli vjet na daný úsek RZ.
- Samozřejmě každé místo, kde se dá vjet do RZ musí být také obsazeno pořadatelem.
- Jedině tuto ceduli lze umístit přímo na hradící pásku.
- Označení ve formátu A3 nebo A4. Označení musí být oboustranně viditelná, je nutné uvést také bezpečnostní telefon.

Označení „Silnice uzavřena”

Tam, kde vede trať rychlostní zkoušky obydlenými oblastmi (města, obce, chatové a rekreační oblasti), je potřeba veřejnost dopředu informovat o uzavření silnice v daném období. Tyto cedule se musejí vyvěsit v dostatečném předstihu a to minimálně 14 dní před začátkem rally. Označení umísťujeme na viditelná místa a v dostatečně velkém a srozumitelném formátu. Doporučený formát A3.

40

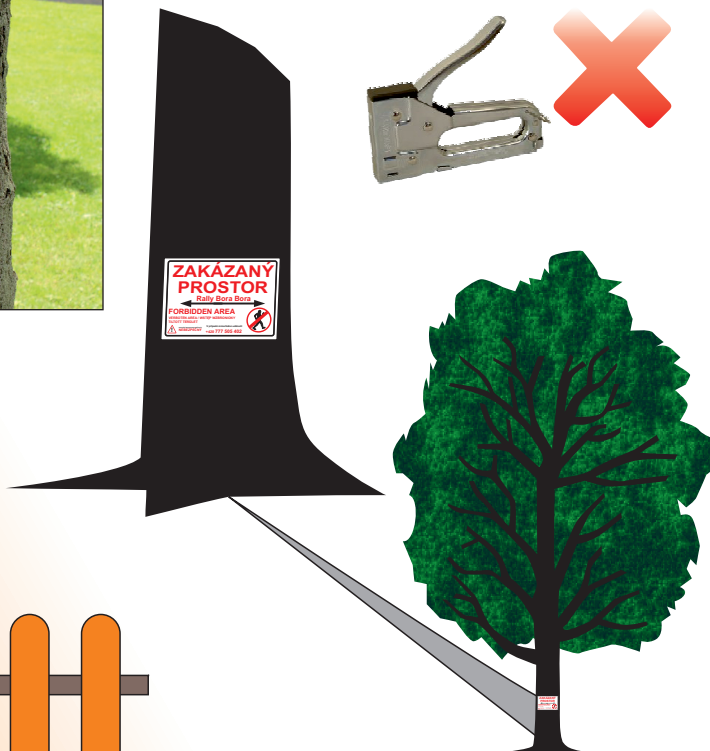

39

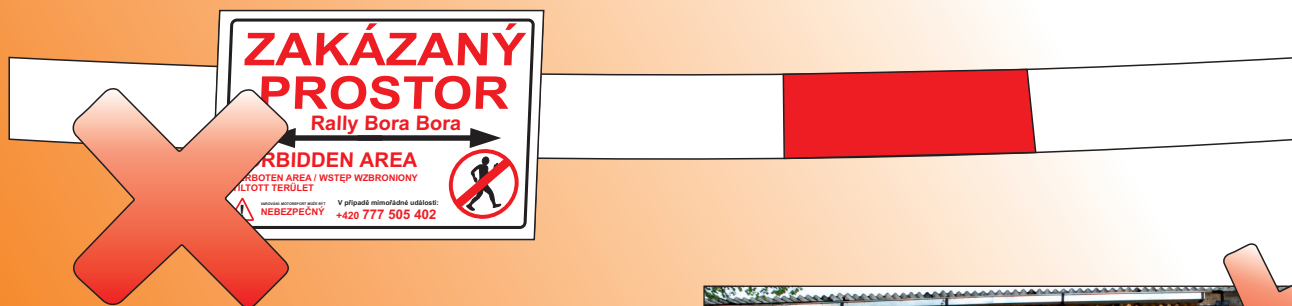
Správné použití označení

Označení se při rally mohou dávat ideálně na kolík, případně upevnit na stromy, oplocení přilehlých pozemků ap., kdy je jasně vidět, kde je zakázaný prostor. Na neživé pomůcky je nejlepší používat nastřelovačku, při upevnění na stromy používáme vzhledem k ochraně životního prostředí pásku.

pouze se souhlasem majitele

Špatné použití označení

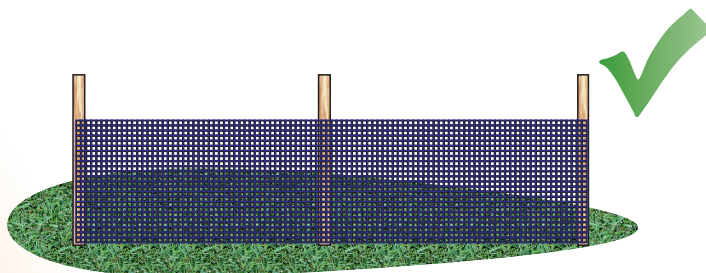
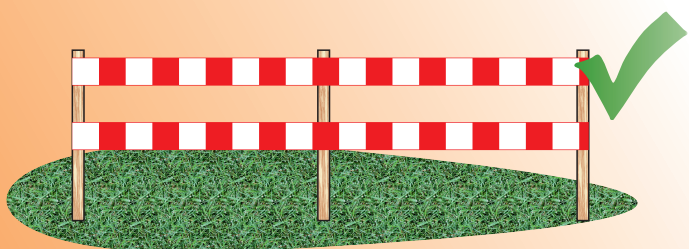
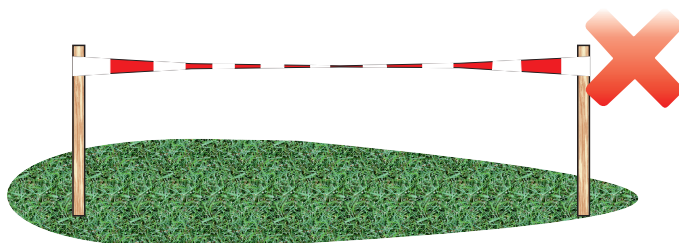
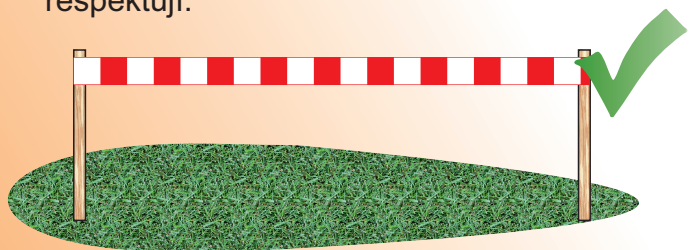
POZOR: Rally označení se nesmí dávat na pásku (kromě označení ohledně informace o zákazu vjezdu na trať RZ). Divákům musí být jasně naznačeno, kde je zakázaný prostor a kde prostor povolený. Většina lidí pásku automaticky bere jako hranici povoleného místa, pokud se tedy označení zákazu umístí na pásku, divák si toho nemusí všimnout a stoupne si za pásku, přestože jde o zakázaný prostor!!!

Použití hradicí pásky k vymezení prostorů pro diváky

Při plánování bezpečnostních opatření na RZ je velmi důležité si uvědomit, kde je prostor bezpečný (relativně), a kde prostor už bezpečný není. Je důležité si uvědomit, že tam, kde se umístí páska, tam se automaticky vymeze prostor pro diváky. Je zcela jedno, jakou barvu či jaký potisk má páska, diváci obecně rozumí, že za páskou stát mohou. Pásku pokud možno natahujeme napnutou, v diváckých místech a místech s předpokládaným větším pohybem diváků je vhodné použít pásku dvojitě a nebo „plachtovinu“, která je méně tažná a diváci ji i více respektují.

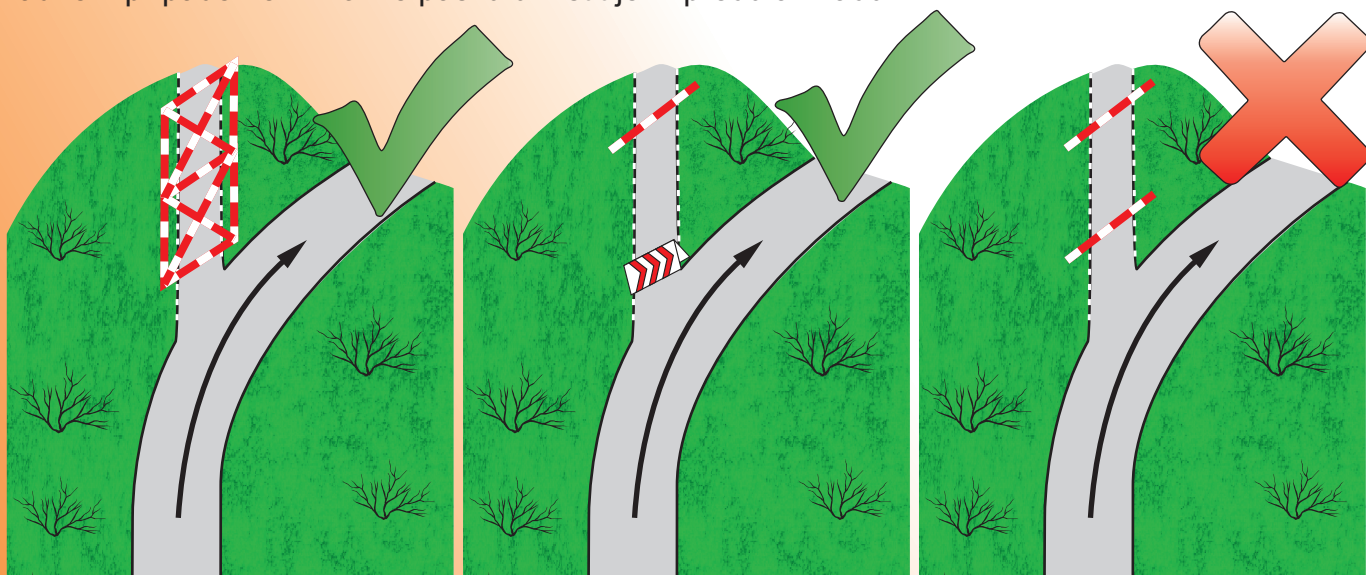

Jak páskovat výjezdy z vedlejších nebo polních cest?

V naprosté většině případů stačí jen přepáskovat boční cestu páskou proti výjezdu civilních vozů. Musíme ale danou cestu přepáskovat ve vzdálenosti, která je bezpečnější. Musíme si uvědomit, že nepáskujeme pro závodníky, ale pro diváky.

Pokud by dané odbočení bylo přece jen matoucí a mohlo by dojít k omylu posádky (někdo může jet na „oči“, např. když se ztratí v rozpise), pak je možné danou oblast vykřížovat páskou, nebo nejlépe použít ceduli, která pomůže posádce lépe v rozeznání hranice odbočení. V žádném případě není možné pásku umístit jen vpředu a vzadu!!!

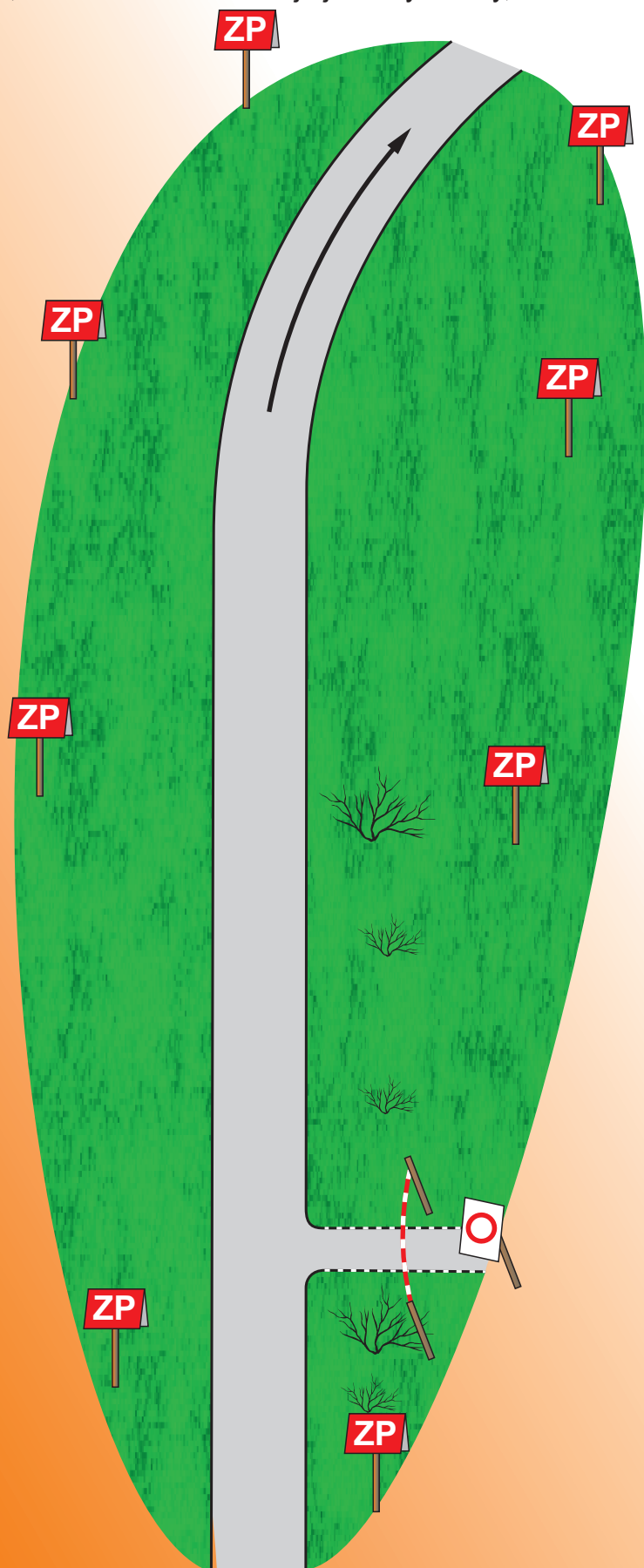
Použití hradící pásy k vymezení prostorů pro diváky

Páskování nijak nepřeháníme. Páskování musí být jednoduché a snadno pochopitelné pro diváka

Místo na RZ bez diváků

Pokud je dané místo vzdálené od příjezdové cesty, nenachází se v obydlené zóně a obecně se předpokládá nízká účast diváků, pak se nebezpečná místa vyznačí cedulemi "Zakázaný prostor", které zřetelně informuje jak rally diváky, tak místní nebo jen procházející lidi.

Boční cesty musí být přepáskovány v dostatečné vzdálenosti. Není možné přepáskovávat boční cesty blízko RZ. I když je boční cesta jen polního charakteru, i tehdy musíme dát na pásku výstražnou cedulku o zákazu vjezdu na trať RZ a nebo před ní na kolík.

Únikové zóny

Únikové zóny je důležité udělat dostatečně dlouhé, tak aby mohl jezdec v případě potřeby tuto zónu „využít“. Musíme mít na paměti fakt, že jezdec při psaní rozpisu neví jak dlouhá bude úniková zóna, ale ví, že je zde volný prostor, který může v případě potřeby využít k zastavení vozu.

Únikovou zónu je nejlepší udělat tak dlouhou, aby lidé nestáli na jejím konci (neviděli odtud). Únikové zóny jsou jediným místem trati, která křížujeme páskou. V únikové zóně se nesmí nikdo nacházet - ani pořadatel ani žádný foto/TV pracovník ve vestě !!! Prostory po obou stranách únikové zóny je třeba označit jako zakázané.

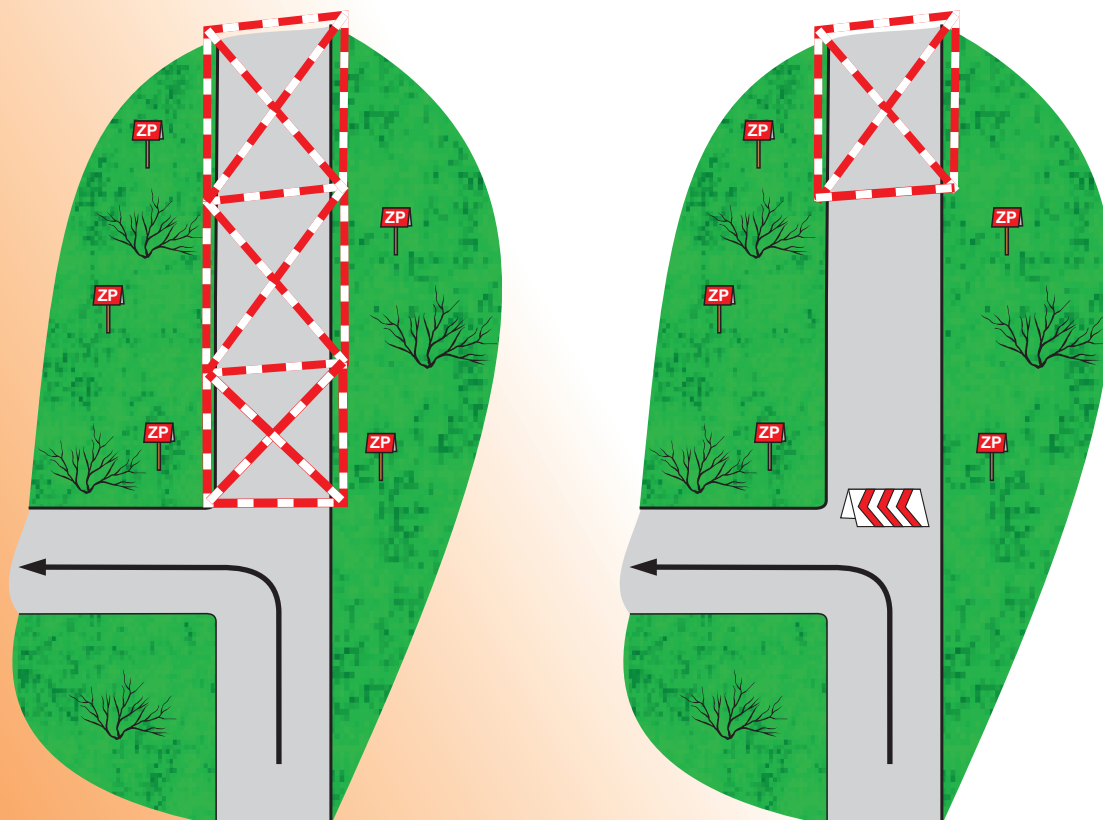

Použití pomocných šipek u únikových zón

Použití šipek má 4 výhody:

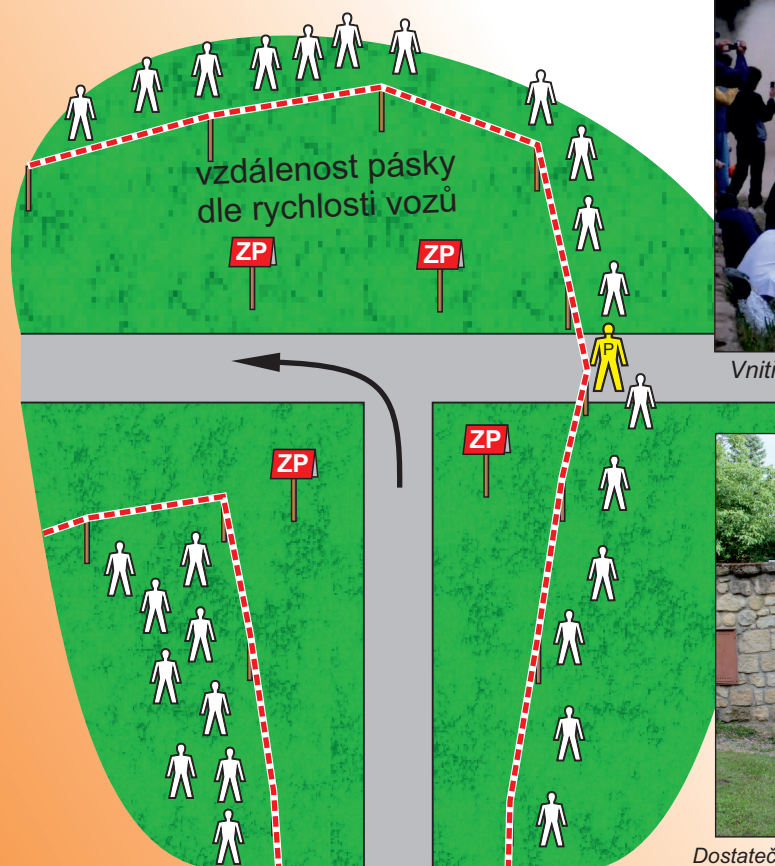
- 1) Jezdec zřetelněji vidí místo odbočení.
- 2) Při nedobřždění posádky mají pořadatelé méně práce s opravou pásky. Uvedení únikové zóny do funkčního stavu je tak pro pořadatele méně nebezpečné.
- 3) Diváci mají kvalitnější výhled, neřívají se na rally přes pásku.
- 4) Foto/TV pracovníci nemusí poté pracně odmazávat pásku z fotek a hlavně mohou stát dále od trati.

Odbočení

Při zabezpečení křižovatky ve tvaru písmene „T“ je důležité si uvědomit, že čelně jsou lidé v největším nebezpečí, proto zde nikdo nesmí být blízko trati. Nejlépe je toto místo nechat zcela bez diváků a jen označit zakázaným prostorem. Když se na tomto místě schází enormní množství lidí, tak musíme páskovat i ve velké vzdálenosti i za zakázaným prostorem tak, abychom toto místo ohraničili. Důležité je, aby se páska „nevracela“ k RZ moc brzo. Stejné pravidlo platí i pro zabezpečení pravouhelné zatáčky.

Vnitřní strana zatáčky je stejně nebezpečná jako vnější.

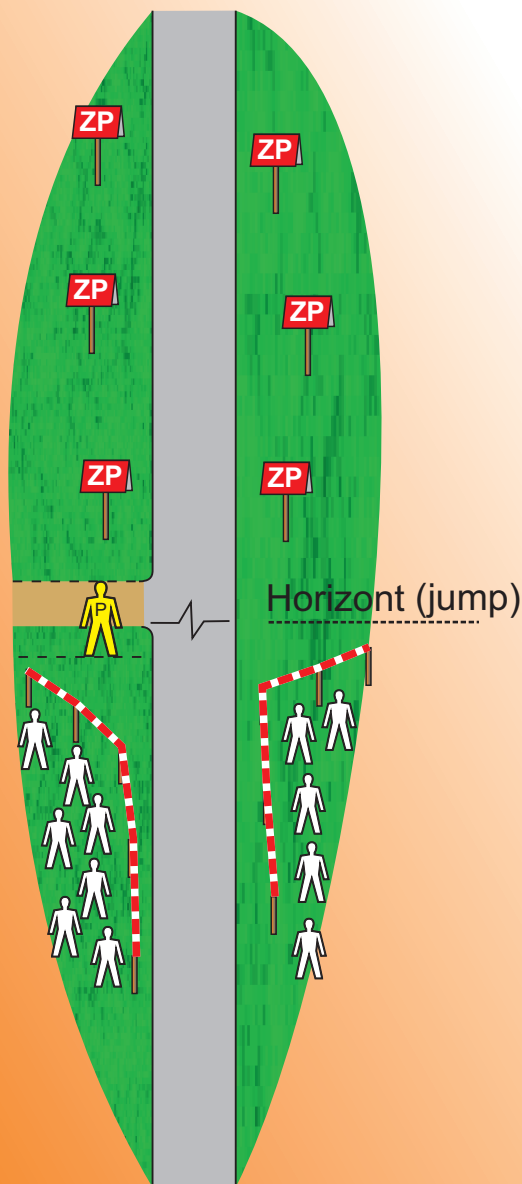
Dostatečně vyvýšené místo je bezpečné i na vnější straně zatáčky

Horizonty a skoky

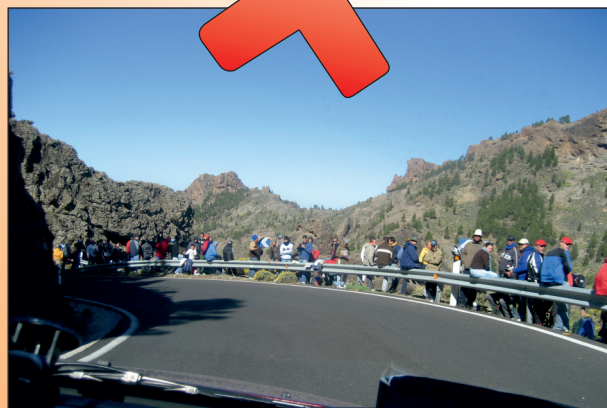
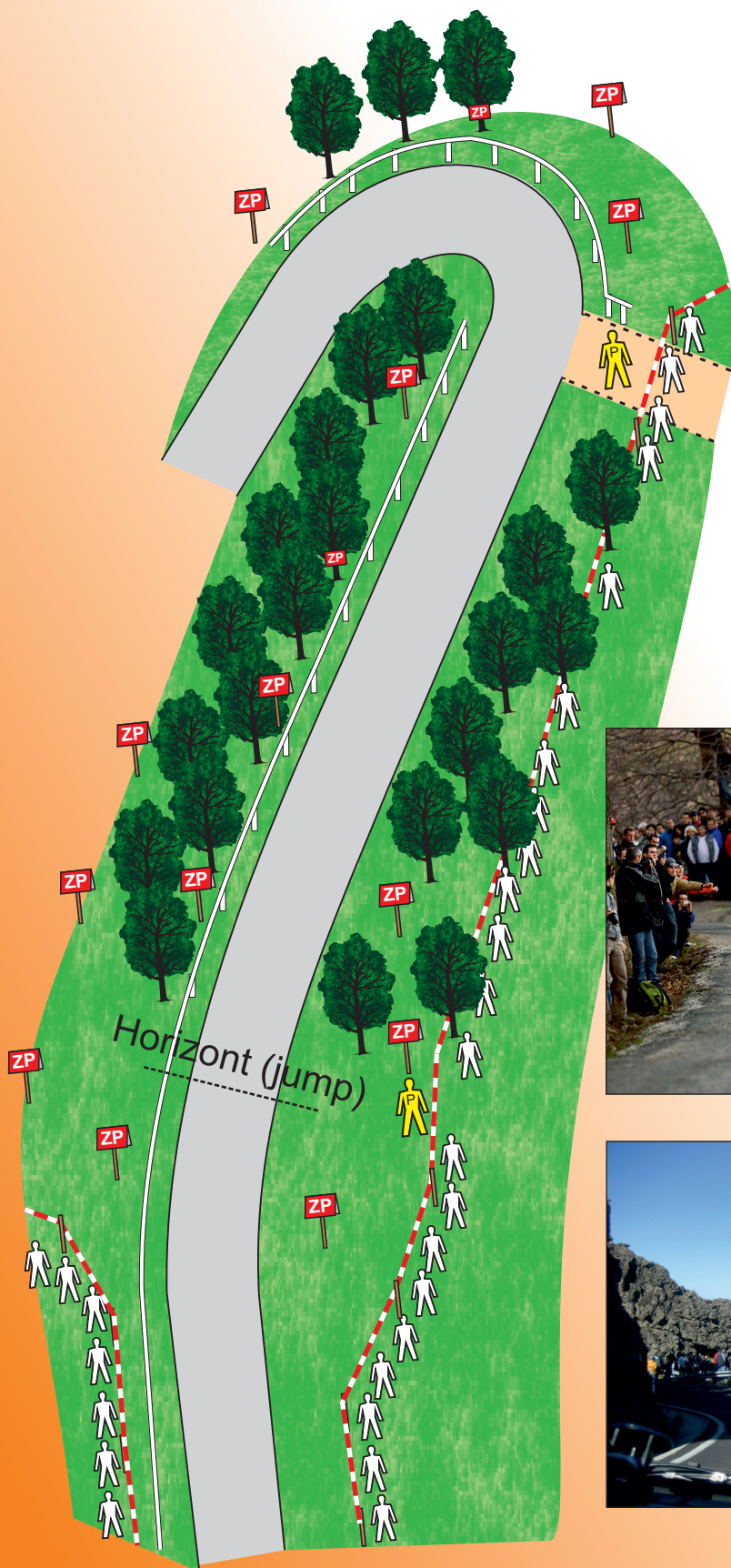
Pokud je to možné a bezpečné, je možné natáhnout pásku na hranu horizontu. Za hranou horizontu však nikdo nesmí stát a to jak na levé, tak na pravé straně RZ. Páskovat začínáme až v dostatečné vzdálenosti, minimálně však 200-300m od hrany horizontu. Vzdálenosti samozřejmě závisí na rychlosti vozů na horizontu. Když to dané podmínky umožní a terén je například na pravé straně vyvýšený, pak můžeme zachovat páskování na pravé straně podél trati, ale levá musí jít dále od trati ve tvaru „trychtýře“) - viz foto.

Horizonty a skoky, stání za svodidly

Pokud je to možné a bezpečné, je možné natáhnout pásku na hranu horizontu. Za hranou horizontu je po levé straně svodidlo, které však není zábranou a auto by toto svodidlo mohlo jednoduše překonat, proto zde nikdo nesmí stát. Na pravé straně máme však les a zde můžeme vést pásku, ale až za druhou nebo třetí řadou stromů. Vždy však v dostatečné vzdálenosti od trati RZ!!!

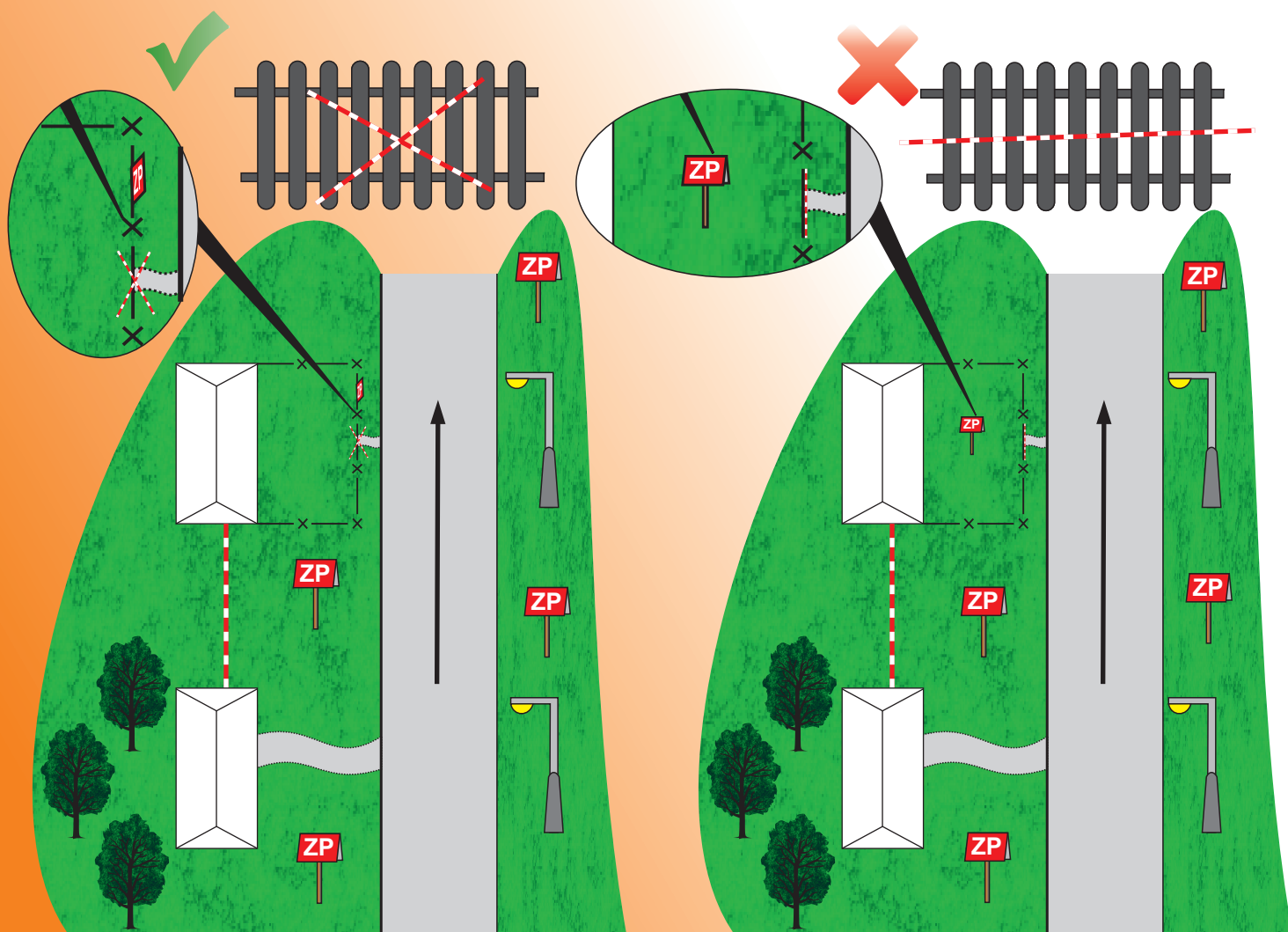

Zabezpečení obcí

- Pásku natáhnout standardním způsobem jen tam, kde je to bezpečné.
  - Přihlízející musejí stát mezi domy a v dostatečné vzdálenosti. V žádném případě ne v prostorách nebo v místech, která jsou vyhodnocena jako potenciálně nebezpečná i přesto, že se jedná o soukromé pozemky (zahrádky, dvorky, vchody, vjezdy), neboť se za nimi většinou nachází pevná překážka (dům). Z takových míst v případě potřeby není kam uniknout.
  - Používat dodatkovou ceduli do obcí a obydlených míst na ploty nebo nejlépe dát samotnou ceduli přímo doprostřed zahrady
  - Branky a vchody jen přepáskovat a to ve tvaru X. POZOR! Nepáskovat celý plot - mohlo by to být pochopeno, že je místo vyhrazeno pro diváky!!!
  - výjezdy ze soukromých pozemků doplnit cedulí zákaz vjezdu.
- V žádném případě NIKDY netáhnout pásku podél trati ve vesnici v dobré víře zabezpečit průjezdy. Pásku dát jen tam, kde lidé stát mohou, kromě toho jen přepáskovat branky X.

V dostatečném předstihu před rally zajistíme více informací (letáky) do domácností, obecní úřady, školy, autobusy, vývěsky a pod.

Vyvinout maximální úsilí při projednávání organizace závodu a v dotčených osídlených oblastech RZ osobně upozornit na možná rizika. Přesně místním popsat, jak bude daná situace vypadat při průběhu seznamovacích jízd a při rally.

Zabezpečení obcí

Je vhodné doplnit kříž z pásky na branách a vratech ještě dodatkovou tabulkou ZP pro obce.

Se všemi majiteli je nutno před rally mluvit a vysvětlit nebezpečí spojené se sledováním rally.

Jsou-li brány nebo vrata čelně proti přijíždějícím vozidlům, je vhodné se s majiteli domluvit na jejich otevření, z důvodu eliminace rizika poškození.

Divácká místa

Každý pořadatel by měl na každé rychlostní zkoušce zřídit alespoň jedno divácké místo podle následujících parametrů:

- příjezd a parkování pro diváky
- prostor s dostatečnou kapacitou pro bezpečné umístění diváků. Pokud dané místo nespĺňuje výše uvedené parametry, nesmí se uvádět v programu rally jako oficiální divácké místo. Počet diváků se tím zreguluje.

Bezpečnostní opatření v diváckém místě musí odpovídat OPŘ RZ a musí splňovat následující:

- Páskování v diváckém místě dostatečně dlouhé a bezpečně zakončené.
- Zajistit bezpečný příchod a odchod diváků (je-li to nutné, zřídit organizovaný přechod přes RZ dle standardních parametrů).
- Dostatečné množství pořadatelů a jeden (nejzkušenější) vedoucí diváckého místa.
- Označení informační bezpečnostní tabulí na příchodu k diváckému místu.
- Zajištění spojení s dispečinkem rally a VRZ.
- V případě umístění evakuační nebo objízdné trasy v blízkosti diváckého místa je nutné zajistit průjezdnost této komunikace (organizace parkování diváků).

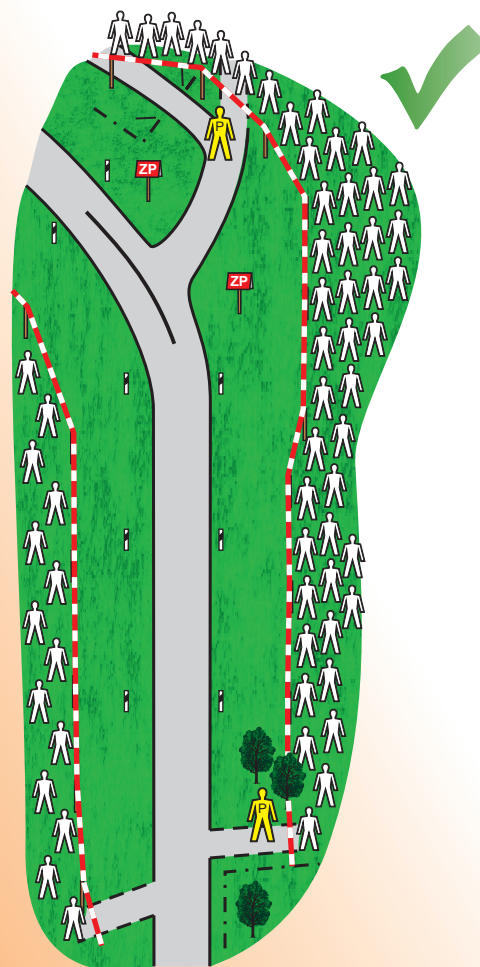
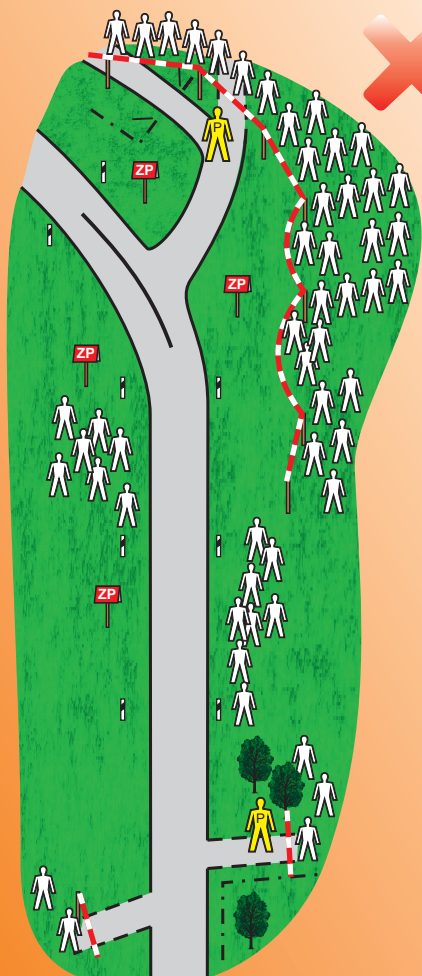
VÍTEJTE V DIVÁCKÉ ZÓNĚ

Děkujeme, že jste zvolili pro sledování rally právě toto pro vás připravené divácké místo.

- Při parkování myslíte na průjezdnost komunikace pro záchranné složky !
- Dodržujte pokyny pořadatelů !
- Stůjte vždy ve vyznačených prostorech !
- Trať přecházejte pouze v místech tomu určených !
- Věnujte pozornost průběhu rally - neotáčejte se k projíždějícím vozům zády !

V případě mimořádné události:
+420 777 505 402

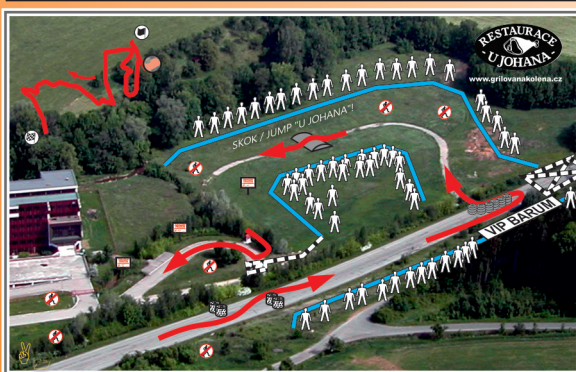
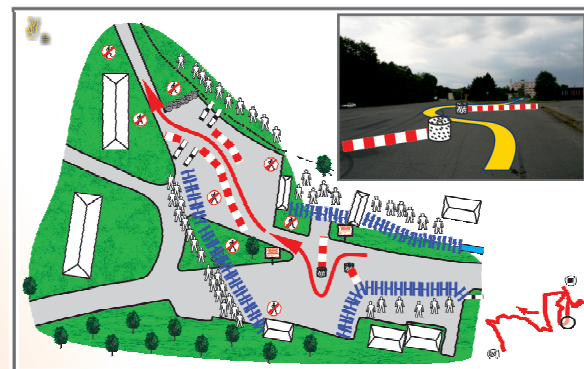
před nízkem vozítě či následně vjezd nízkres DM

Divácké zóny

Mnoho zúčastněných na rally vyhledává právě tato doporučená divácká místa. Proto je výběr těchto míst pro rally klíčový. Vyberte jen místa s dostatečnou kapacitou pro diváky. Místa s malou kapacitou ani nenabízejte.

Přechody

Ve velkých diváckých zónách je potřeba pro diváky vytvořit přechody. Diváci mají tendenci neustále měnit své pozice a aby nepobíhali po RZ, je nutné jim zajistit organizovaný divácký přechod, který je regulován pořadatelem (nejlépe na každé straně jeden). Divácké přechody musí být na přehledném místě a pořadatel musí zajistit, aby se divák na přechodu vyskytoval co nejkratší dobu. Přechody maximálně 1 metr široké, aby se v nich diváci nezdržovali.

Důležité je, aby poslední část páskování směrem k RZ byla maximálně do výše kolen a bylo všem jasné, že nejde o normální pásku za kterou se dá stát.

Je také možné vstup do přechodu zahradit páskou „na smyčku“, kterou pořadatel sundá pouze v případě, když má v úmyslu umožnit divákům přecházet trať RZ. Uvedené přehrazení je vhodné také v případě, že pořadatel potřebuje řešit jiný problém.

I na speciálních diváckých RZ, kdy nelze zajistit pohyb lidí pomocí podchodů apod., musí být umožněno bezpečné přecházení přes trať. Podle jejich předpokládaného množství pak musí být realizováno pořadatelské zabezpečení. Takový přechod tedy může být i širší.

Vozidla v blízkosti trati RZ

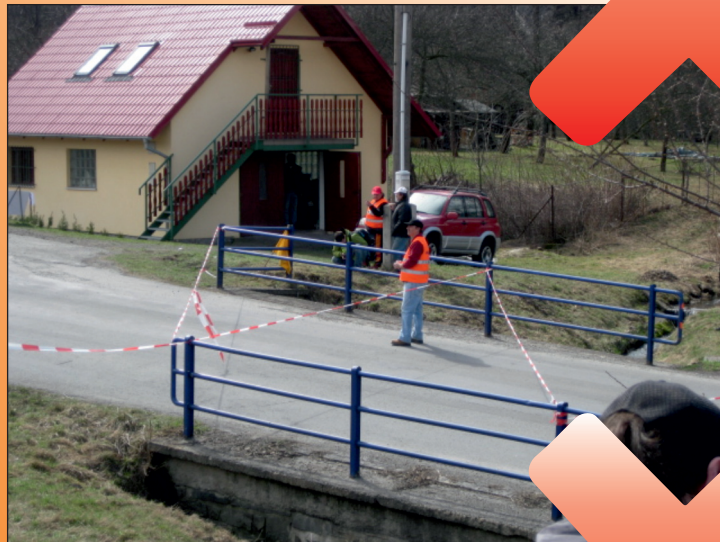
Je potřeba zajistit, aby v blízkost RZ nebyla zaparkovaná žádná auta. Závodní jezdec takovou překážku v rozpisu nemá značenou a mohlo by dojít k nehodě. Kvůli špatně zaparkovanému autu může být zrušena i RZ. V případě výskytu zaparkovaného vozu blízko RZ, které nebrání průjezdu, je nutné označit tento vůz páskou a na viditelné místo umístit upozornění pro majitele, že s vozem nemůže odjet. Takový vůz by měl být pod dohledem pořadatele.

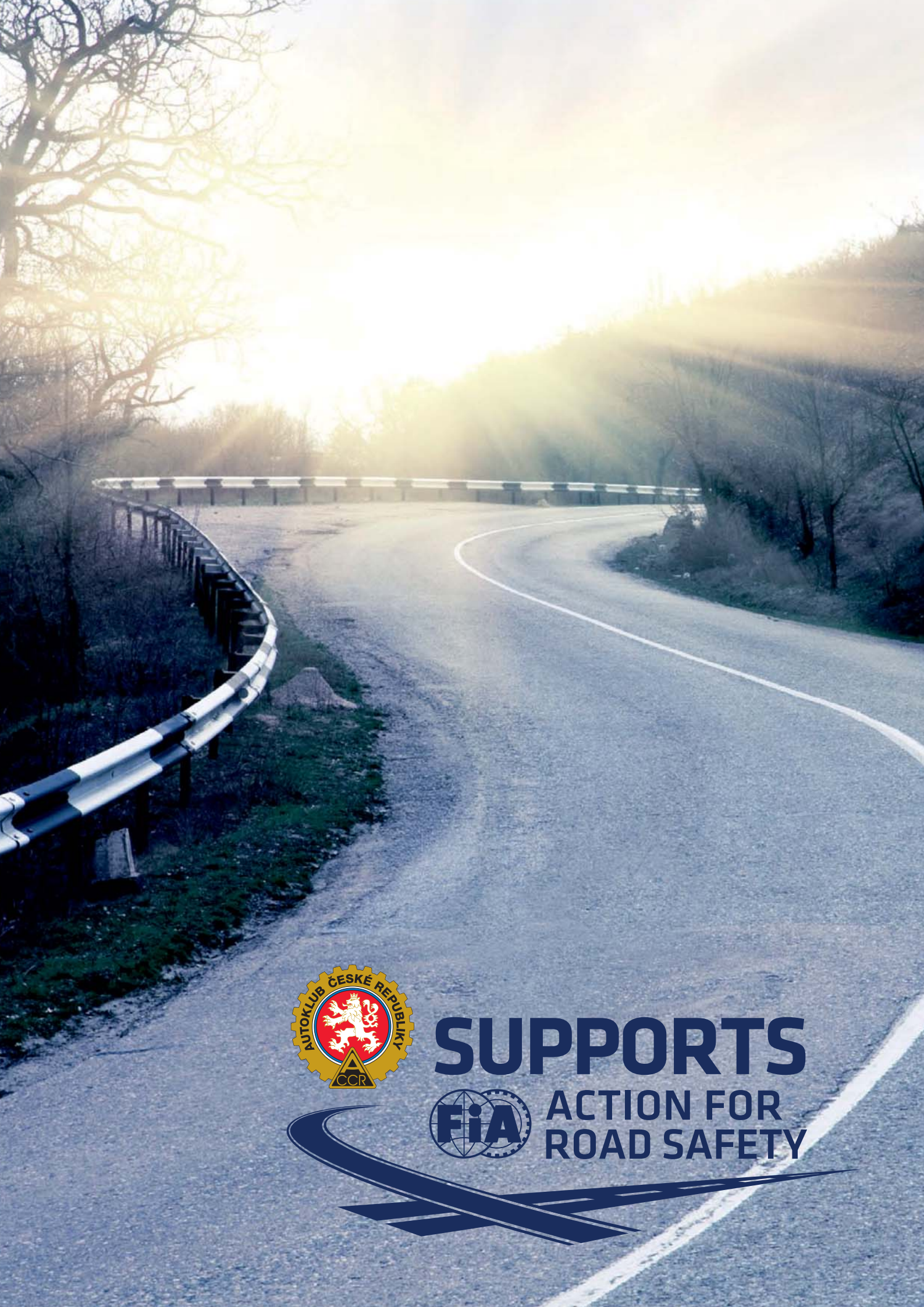

Všeobecné povinnosti bezpečnostních komisařů

Proškolte pořadatele, aby i oni dbali vlastní bezpečnosti. Pořadatelé sice mohou stát před páskou a přihlížejícími diváky, ale nemohou stát nebezpečně. Jejich post musí být bezpečný a dobře postavený tak, aby pořadatel měl dostatečný přehled o trati a divácích. Pořadatel nikdy nesmí nestát pod úrovní trati RZ, před pevnou překážkou jako jsou stromy, sloupy, zdi, ploty apod., stejně jako v únikových zónách a v těsné blízkosti trati. Pořadatelé během výkonu práce nenatáčejí a nefotí - jsou to pořadatelé a ne fotografové.

SUPPORTS

**ACTION FOR
ROAD SAFETY**

